ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5794 — 8/21 ՓԵՏՐՈՒԱՐ — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 17 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1322 — ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5794

درعليه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	դր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուին, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Պոստատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ

Եգիպտահայերը ո՛չ միայն Առաջնորդ չունին, — պաշտօն որ բաց կը մնայ Տ. Յովսէփ եպիսկ. Այվազեանի մահէն ի վեր, — այլեւ վերջին շաբաթներս առաջնորդական տեղապահ մը ունենալու գոհունակութենէն ալ զրկուեցան, Տ. Մամբրէ քահանային հրաժարումովը, որուն տխուր պարագաները պատմուած էին Մանզումէի ուղղուած թղթակցութեան մը մէջ: Այնպէս որ, այս միջոցիս, Գահիրէի մէջ պաշտօնի վրայ կը գտնուի միակ պանդուխտ քահանայ մը, որուն հետ խորհրդակցութեամբ կը տնօրինուին Առաջնորդարանի ընթացիկ գործերը:

Ըսել թէ ցաւալի կացութիւն մըն է ասիկա Եգիպտահայ գաղութին համար, յայտնի իրողութիւն մը չըսել պիտի ըլլար: Եւ այս կացութիւնը երեւան կու գայ անանկ ժամանակ մը ուր այդ գաղութին երեւելիները կամ վարիչ մարմինները ձեռնարկած էին մեծկակ գումարի մը հաւաք նուիրատուութիւն մը կատարել, Գահիրէի ազգ. վարժարանին վերաշինութեան համար՝ որուն պէտքը անհրաժեշտ դարձած է, մինչ՝ միեւնոյն ատեն՝ կը բացուէր բարեյիշատակ Տիգրան փաշայի կտակը որ 50,000 ֆրանք թողած է Եգիպտահայոց, գետին մը գնելու եւ հասոյթը Առաջնորդարանի պէտքերուն յատկացնելու համար: Նիւթական այս նպաստաւոր պարագաները միանալով այն դրամական գոհացուցիչ վիճակին հետ, որուն մէջ կը գտնուի ներկայիս Գահիրէի Առաջնորդարանը, աւելի՛ ցաւալի հանգամանք մը կու տան տեղւոյն հոգեւորականութեան գրեթէ անգոյ վիճակին, եւ գտնուած մէկ-երկու քահանաներուն ալ քաղ գոյութեան գոհանալուն:

Սակաւաթիւ հայ գաղութ մը՝ իր Սուաքէնի մէջ հազարաւոր ոսկիներ ունենալով եւ հաստատ եկամուտներ, զէթ վարդապետ մը կամ քանի մը շնորհքով քահանայ չունի իր հոգեւոր պէտքերուն հոգացման համար, որոնց թոշակները պիտի կրնար վճարել լիառատ կերպով: Արդէն, իրենց վերջին անգամուան Առաջնորդը՝ Յովսէփ եպիսկոպոս, չկրցաւ օգտակար ու արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւն մը ունենալ, մասամբ իր շարունակական հիւանդութեան եւ մասամբ իր թոյլ ու անփոյթ ընթացքին պատճառաւ:

Բայց ասոնք անցեալ իրողութիւններ են որոնցմով չարժեր զբաղիլ: Կարեւորը, Եգիպտոսի առաջնորդութեան այժմեան վիճակն է, եւ մանաւանդ Գահիրէի ազգայնոց միակ քահանայով մը մնալն է, — քահանայ մը՝ զուրկ պաշտօնական հանգամանքէ, պանդուխտ եւ անտէր:

Դարմա՞նը այս վիճակին:

Առաջնորդական ընտրութիւնը կատարել ժամ առաջ, Եգիպտահայոց հովուութեան պաշտօնին կոչելով լեզուագէտ եւ վարչագէտ եպիսկոպոս մը որուն նախագահութեան ներքեւ կանոնաւորուին եկեղեցական ու կրթական գործերը, Առաջնորդարանի վարիչ մարմինները, եւ այն նիւթական առաւելութիւնները զորս կը վայելէ Գահիրէի առաջնորդարանին Սնտուկը, օգտակարապէս ի կիր արկուին:

Ցաւոք, հարկ պիտի ըլլայ որ նոր ընտրելի Առաջնորդը իր հետ առնէ մէկ-երկու քահանայ, իբրեւ օժանդակ հոգեւոր պէտքերու մատակարարութեան համար, որպէս զի ինքզինքը առանձին չզգայ իբրեւ եկեղեցական եւ նոյն իսկ կարելի է ըսել, որ եթէ պիտի յաջողի առաջնորդական ընտրութիւնը, — թէեւ պատճառ մը չկայ յաջողման, — Պատրիարքարանը նոր բանաւոր կարգադրութիւն մը ըրած պիտի ըլլայ՝ բանիբուն եւ արժանաւոր քահանայ մը փութացնելով ի Գահիրէ:

Տ. Ա.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ՇՈՒՐՋԸ

Դեռ քանի մը ամիս առաջ կը դանգատէինք այս սիւնակներուն մէջ թէ կարգ մը ապահովագրական ընկերութիւններ եւ անոնց ճարպիկ գործակալները գնահատելի ընթացք մը չունին հրդեհի, մանաւանդ կեանքի ապահովագրութիւններուն մէջ:

Վերջին գայթակղալից պարագան է կեանքի ապահովագրութիւն մը, որուն մասին տեղական թերթ մը կը գրէ հետեւեալը.

«Մեր մէջ ապահովագրիչ մը, որ վերջերս կարեւոր Թուրք մը Թող. Մարկը-դալ անդամակցութեան պաշտօնին կոչուեցաւ, ինչպէս կ'ըլլայ կը յաջողի իր մէկ բնիկ, ալ հաւթելագրիլու արիչ մը, ապահովագրելու իր մօրեղբայրը պատկառելի գումարի մը համար՝ 15,000 ֆրանքի: Ապահովագրեալը ծեր, հիւանդոտ եւ նիւթական աննախանձելի վիճակի մը մէջ ըլլալով, բնաւ խորհած չունէր կեանքի ապահովագրութեան գոյութեան վրայ, եւ տեղեկութիւն իսկ չունէր թէ ինչո՛ւ կ'անցնէին կը դառնային իր անունը շուրջ:»

Այսպէս յիշեալ Թերթը, նպատակաւոր յօդուածով մը կը ջանայ կարծեցնել թէ բուն ապահովագրեալին տեղ ուրիշ մը ներկայացուած, բնդուծուած, բժիշկները գոհ ձգած, առկայն հիմա ընկերութեան կեդրոնը, իրողութեան անտեղեակ ըլլալով, կ'ուզէ ջնջել այդ պայմանագրութիւնը, որուն պատասխանատուութիւնն ու վնասը կ'իյնայ ա՛յն անձին վրայ որու ի նպաստ արձանագրուած է ապահովագրութիւնը եւալն:

Այսպիսի նպատակաւոր դատողութիւններ պարզող եւ հանրութիւնը մոլորեցնելու ձգտող գրութիւնները պատիւ չեն բերեր այն թերթին ուր յաճախ կը տեսնուին: Կեղծանուններու ներքեւ հրապարակ կը հանուին անոնք, ու ինչպէս ըսինք, նպատակաւոր կերպով կը վերագրուին անմեղ ապահովագրեալներու կամ նպաստառուներու:

Կեանքի ապահովագրութեան բարերար սովորութիւնը հազիւ թէ սկիզբ մը ունեցած մեր մէջ, ինչպէս կը խոստովանի յիշեալ Թերթն ալ, խարդախ ձեռնածութիւնները միասին մէջտեղ ելած են կարգ մը գործակալութեանց կողմէ:

Ո՛րչափ պարզամիտ ըլլալու է մարդ որ կարենայ հաւատալ թէ ընկերութեան մը քննիչը, ներկայացուցիչը, բժիշկը եւ վերջապէս տնօրէնը կարելի է խաբել եւ ուրիշ մը ներկայացնել բուն ապահովագրելիին տեղ:

Չեմ ըսեր թէ խաբէութիւնն անկարելի է, քանի որ Սպանիոյ մէջ մեռած աղջկան անգամ կ'ապահովագրուի եւ ի հնճա թերթին դատողութեան, դատավարութեամբ կը գանձուի 150,000 ֆր.ի գումարը, բայց իրարու չհակիցն եւ ընկերութենէն լիապէս վարձատրուած վերայիշեալ չորս հինգ անձերը խաբելու փորձը այնքան դիւրին բան չէ: Ինչպէս որ աշխարհ մը երաշխաւորութիւնը առնուած միջոցին դիւրաւ կրնայ ապացուցել թէ տարօրինակ գրութիւնը արդարեւ կե՞ղծ է թէ անկեղծ, նոյնպէս ապահովագրութեան փոլիսը առարկող անձին նոյնութիւնը առանց գիտնալու բնաւ դժուարին չէ. մանաւանդ որ անկէ՝ ապահովագրեալ անձէն, կարգ մը պայմանագրական յայտնութիւններ եւ բացորոշ կամքի յայտարարութիւններ կ'առնուին ընկերութեան տնօրէնին ներկայութեան: Նաեւ ընկերութեան ներկայացուցիչին եւ ապահովագրեալին ծանօթ երկու պատուաւոր վկաներու ստորագրութեան ներքեւ կը կնքուի պայմանագրութիւնը:

Այս պայմաններուն տակ, ինչպէս կ'երեւի, բացարձակ խաբէութիւնն անկարելի է. մ'ըլլայ թէ ընկերութեան ներկայացուցիչ գործակալութիւնն ալ համամիտ ըլլայ իր ընկերութիւնը խաբելու: Այս պարագային մէջ իսկ ապահովագրեալը անմեղ է ու ո՛չ ապահովագրեալն է եւ ոչ իսկ անոր նպաստընկալը:

Միւս կողմ ըսեմ եւ պնդելու ապացոյցներ ունիմ թէ երկու կողմէն ստորագրուած ապահով պայմանագրութիւն մը, ինչ պայմաններու մէջ ալ կատարուած ըլլայ, վաւերական է եւ օրէնքին առջեւ ապաստան կերպով գործադրելի:

Միայն թէ աչք-բաց ապահովագրողներուն հանդէպ պէտք է աչք բանալ եւ ուսումնասիրել առաջարկուած պայմանագրութեան բոլոր յօդուածները, մերժել կեդրոնէն առաջուց եւ պահուած պաշտօնական գրութեամբ մը ջնջել անոր մէջէն այն պայմանները, որոնք զեղծուած են սատանայական ճարպկութեամբ եւ դիւանագիտական նրբութեամբ:

Օրինակի համար. «Ապահովագրեալը եթէ անցեալին մէջ ունեցած որ եւ է մէկ հիւանդութիւնը պահած ըլլայ, (այնինչ բօլիսին մէջ գրուած չըլլայ) ու 5 տարիէն առաջ մահ պատահի՝ կրնայ ջնջուիլ այն պայմանագրութիւնը: Նոյն ելքը կ'ունենայ եթէ բնական մահուամբ մեռած չըլլայ:» Կամ. ապահովագրեալը հաւատափոխ է (ամոլիկ)... Եւ ահա վայ կամ անոնց ապահովագրեալին մահէն յետոյ, երբ վճարելու կարգը ընկերութեան կու գայ, «այս մարդը կամ կինը հաւատափոխ չէ եղեր, ասա խօսուած է» կ'ըսեն ու որովհետեւ այս կարգի ընկերութիւնները պօն ֆուայի վրայ հաստատուած են, հետեւաբար այս սասուին համար... (աւելի բոլորովին անտեղեակ են) կամ կը ջնջեն պայմանագրութիւնը, որուն համար մաքառիլ եւ դատ վարելու կը ստիպուին, եթէ նիւթական միջոցներն ունին, եւ կա՛մ՝ չատ չատ՝ (քեզ մեղքնալուն համար) գումարին քառորդը կամ կէսը կը վճարեն միայն:

Գալով ներկայ 15,000 ֆրանքի խնդրին, գրեթէ ամէն ընկերութիւն սկզբունքն ունի թէ ապահովագրեալ մը եթէ երեք տարիէն առաջ դադրեցնել ուզէ իր պայմանագրութիւնը, վճարուած բաժինները ետ չեն տրուիր: Երեք տարիէն ետքն ալ՝ հարիւրին 20-25 զեղչով միայն: Այս պայմանին դէմ դրժող Ընկերութիւնն ի՞նչ պէտք է ասէ. ոչինչ.... Այս պարագային մէջ՝ այն չյարգուած պայմանագրութիւնը կատարելապէս գործադրելի է ատենական արտադրութեամբ, եւ օրէնքը պիտի վերահաստատէ անոր գոյութիւնը ու պիտի պաշտպանէ նպաստընկալին շահերը:

Խնդրոյ նիւթ եղող թերթը անխիղճ կերպով վարկաբեկ ընելու իրաւունք չունի այս նպաստընկալն ու հանրութեան առջեւ, քանի որ բուն ապահովագրեալը իր ստորագրութեան տակ չի հաստատեր իր կողմէ ներկայացուած այդ զեղծումը:

Եւ որովհետեւ այս վերջին պարագան գոյութիւն չունի, հանրային կարծիքը իրաւունք ունի հակելու ապահովագրեալին կողմը, եւ ապահովաբար օրէնքը պիտի պարտաւորէ Ընկերութիւնը՝ ճանչնալ եւ յարգել իր պայմանագրութիւնը:

Անհրաժեշտ միջոցներով իրարու դէմ մրցող ապահովագրական ընկերութիւններէն եւ ոչ մէկը տակաւին խորհած չէ թէ պայմանագրութեան բօլիսը պէտք է հայերէն լեզուով ալ տպել կամ թարգմանել, որպէս զի անոր վրայ ստորագրող հայ մը չտարակուսէ, զերծ ըլլայ ու գիտակցաբար գործէ:

Սակայն յուսամ ասիկա չեն փախցներ ըսելու թէ ապահովագրական Ընկերութիւնները փոխադարձ վստահութեան վրայ հաստատուած են, ուր պէտք չէ մուտ գտնէ ո՛չ սուտ, ո՛չ կեղծիք:

ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ՈՉ-ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԱՂԸ

Արեւելքի 5769 թիւին մէջ կարդացի Տօքթ. Ս. Վ. Եզեկիէլեանի «Գիտական Քրոնիկ»ը, ուր աղին՝ կենդանական աշխարհին մէջ ունեցած կարեւորութեան ու պէտքին, տարբեր գործածութիւններուն վրայ կը խօսուէր: Ու ես, այդ «Քրոնիկ»ին վրայով բան մը գրելու ձեռնհասութենէ բոլորովին զուրկ, մեղքս առ «Ոչ-գիտական Քրոնիկ»ս գրելու, որուն առիթ տուողը, կերպով մը, յարգելի Տօքթօրն է:

Սոտիում Քլօրայտը (ներողութիւն, գիտականին հետ գործ չունինք, հետեւաբար ո՛չ սոտիումին, ո՛չ ալ քլօրայտին), աղը, թէ՛ կենդանական աշխարհին անհրաժեշտ պէտքերէն մէկը ըլլալը, անքակտելի պարագայ մը ըլլալէ շատ հեռու է: Մարդն ալ, իբրեւ կենդանական աշխարհին մէջ ամէնէն կատարելագործեալը, իր ընտանեկան, ընկերական, կրօնական ու կրթական յարաբերութիւններուն մէջ պէտք ունի ուրիշ տեսակ աղի մը, որուն կարեւորութեան մասին տարակոյս յայտնելը, ո՛չ թէ եօթը մահացու մեղքերէն մէկը, հապա՝ եօթը մեղքէն գործած ըլլալու անխոհեմութիւնն է:

Աղի պէտք ունին սա մեր չատ մը տէրպապաներուն ու հայրասէրներուն քարոզները, որոնց մէկ երրորդը՝ հաց, (առաջ քարոզի կէտագրութիւն ալ կ'ըսուի), մէկ երրորդը «սիրելի ժողովուրդ», ու մնացեալ մէկ երրորդն ալ «Երանելի Սողոմոնեան Դաւիթ», «Կայծակնաշունչ մարգարէն Եսայի» եւ ասոնց բնութաւոր բացադրութիւններ են:

Աղի պէտք ունին սա մեր չատ մը եկեղեցիներուն ձայնաւոր տիրացուներուն քաղքղուկ երգեցողութիւնները, որոնց ամէն բան են բաց ի... երգեցողութենէ: Բացարդ ժամ «Ալէլուիա՜ա՜ա» մը, Աստուած իմ, մարսելիք բան չէ, եթէ... ջերմեռանդ Հայ-Քրիստոնեայ մը չըլլաս:

Աղի պէտք ունին սա մեր թաղական աղաներուն հրամայական եղանակ պատգամները վարժապետ եղբայրներուն, որոնք հաւատացէ՛ք, կլլուելիք դեղատեր չեն, եթէ մէկ տասնին աղօմով ու ծակ գրպանով հայ-վարժապետ մը չես:

Աղի պէտք ունին սա պանդուխտ ու ամուրի ննջեցեալներուն թաղման կարգի սաղմոսերգութիւնները:

Աղի պէտք ունին խօսուածքն ու ընթերցումի եղանակը սա չատ մը վարդապետաւելիներուն, որոնք ակամայ կեակօղ միտքերը ընդօրինակելու համար տարօրինակ նորօրինակութիւններ կը հանեն մինչեւ անգամ իրենց... լեզուները բաժնելով:

Օֆ. ո՛րչափ աղ պէտք է՝ սա բոլորովին discord քառաձայնները չէնք-չնորք բան մը ընելու համար:

Այո՛, աղի պէտք ունին սա մեր նորելուկ, ազատամարտ գրողներն ալ, բացատրութիւնները առանց յարգելու այս անգամ, որովհետեւ ասոնց բացատրութիւն ըլլալ ուզածը եւ պիտի ըլլայ. (ներողութիւն, սիրելի ընթերցողներս, Ագաթէլէին հետ մեկնաւոր խօսք մը ունիմ). Ականջդ մօտ բե՛ր, Ագաթէլ'ս. չկաս Արեւելքին մէջ գրես որ իմ արտայայտականներս ալ աղի պէտք ունին, այն ատեն, ես ալ քու վրանդութիւններդ Փուեցիին կ'իմացնեմ ու Արեւելքէն կը հալածեմ:

Աղի պէտք ունին սա մեր ալաֆրանկա օրիորդներուն ձոյլիկ շարժուձեւերը եւ հանդիպումները մանաւանդ. (հոս բացատրութիւն մը կայ զոր ոչ թէ յարգելի կը գտնեմ, այլ պարտքիլ ու փոխուլ գրենալ կ'ուզեմ թէ ո՛վ է ան, ականջնիդ մօտ բերէք որ ըսեմ... իմ աղջկայ նշանածս է):

Աղի պէտք ունին սա մեր «Յոյսեանք» ներուն ժպիտներն ու ծիծաղները: Ո՞վ է ըսեր որ ժպիտը կնոջ շնորհքն ու հրապոյրն է. եթէ գտնէի այն մարդը՝ հիմա ներսեմ մը պիտի խնդրէի իրմէն, ցուցնելով իրեն աղտոտ ու դեղնած ակռաներու շարք մը բացող այդ անլի ժպիտները:

Բան մը մոռցանք: Այո՛, աղի պէտք ունին հովկուլ զիւղպետները, երբ «պանժուա»ին օծիքը աղը բանիլ սկսած է: Այո՛, իրողութիւն մըն է որ ձկնորսները ձուկ կ'որսան ու կուշտ կը պառկին, մինչդեռ մեր այս բալխուճաճի պարոնները... աղէկ: Անօթի կը պառկին ու չեն կրնար քնանալ:

Զերկարեմ, սիրելի ընթերցողներս, ու ձեր վերջին բանիկը, հա սառնեց բաշմ. աղի պէտք ունին նաեւ սա իմ տողերս, զոր ժառանգած ըլլալուս համար, հաւատացէ՛ք, հա բնա՛ւ մեղք չունիմ: Գերեզմանին մէջ հանգիստ չպառկի այն պապս որ զիս անուանած է

ՀԱՃԻ ԳԱԼՈՒՍՏ

ՈՒԽՏԱՒՈՐԻ ՆՕԹԵՐ

ՍԻՕՆԻ ԲԱՐՁՈՒՆՔԷՆ

ԺԷ.

Երբ Ս. Յակոբայ վանքին մեծ դրան առջեւ հասանք, քաղաքին ներսերէն թմբուկի մը ձայնը առինք: Քանի մը վայրկեան համբերելով, մեր աջեւը, վանքին կամարին տակ կը տեսնենք խաղերով առաջնորդուած խումբ մը: Արաբ ուխտաւորներ են եղեր ասոնք: Ամէնէն առջեւը կը գտնուին երկու երիտասարդներ, որոնք իրենց սրախաղութիւններով, կաքաւումներով խումբը կ'առաջնորդեն: Երբ այս երկու խաղացող երիտասարդները կը դիտենք, անմիջապէս կը յիշենք Ս. Գրքի այն կտորը ուր Դաւիթ ալ նմանօրինակ արարքի մը մէջ նկարագրուած է: Դաւիթ ալ, ճիշդ այդ երիտասարդներուն նման, Տիրոջը Տապանակին առջեւէն կաքաւելով, կ'երթար: Այն ատեն կը հասկընանք թէ մեծ ուրախութիւններու միջոցին արդուած մարդոց առջեւէն կաքաւելով երթալ սովորութիւն էր անցեալ Իսրայէլացւոց մէջ ալ:

Ամբողջացնելու համար այդ խումբին նկարագրութիւնը, ըսենք նաեւ թէ սրախաղող երիտասարդներուն ետեւէն կուգային թմբկահար մը եւ ծնծղայ զարնող պատանի մը եւն.: Իսկ ասոնց կը հետեւէին մէկ երկու հարուստ ուխտաւորներ եւ մեծ բազմութիւն մըն ալ մարդոց, կիներու եւ տղոց:

Մեր վանքին առջեւէն անցնելով Սիօն կ'երթային անոնք՝ Դաւիթ գերեզմանին ուխտ ընելու համար: Նոյն օրն իսկ կ'որոշենք պտոյտ մը ընել Սիօնի բարձունքին այն մասերուն վրայ:

Եւ որպէս զի քիչ մը երկար ըլլայ մեր ճամբան, Յաֆայի դռնէն եւ պարիսպին ետեւէն՝ դուրսէն կ'ուզենք երթալ, այցելելու համար Նախկին Երուսաղէմի ամուր բերդաքաղաքին այդ վայրերը:

Յաֆայի դուռը կը գտնուի Ս. Քաղաքին հարաւ-արեւմտեան կողմը: Այդ մեծ դրան հսկայ կամարներուն ներքեւէն անցնելով՝ կը ճեղքենք անոր առջեւը դիզուած բազմութիւնը եւ դէպի հարաւ կ'ուղղուինք: Քաղաքին պարիսպին առապարը, Յաֆայի դռնէն սկսելով, կ'երկարի Գեհենի ձորը: Այս ձորը Յուդայի եւ Բենիամինի երկիրներուն սահմանագլուխն էր:

Անոր այդ ձորին մէջ շինուած փոքրիկ խճուղիէն կ'անցնինք եւ քիչ մը վեր՝ դէպ ի հարաւային-արեւելք ուղղուելով Երուսաղէմի արեւմտեան պարսպին առջեւ Սիօնի մէկ բարձր կողին վրայ կ'ելլենք:

Շատ հաւանական է թէ պարիսպին այս երկայնքին վրայ կը գտնուէին նախկին պարսպապատ Երուսաղէմի Զկանց, Զինուորանի եւն. դուռները: Հոս Յաֆայի դրան մօտիկ ըլլալու էր Դաւթի աշտարակը կամ Զինուորանը: Նմանապէս այս զառիվերին մէկ մասին վրայ շինուած էր, անտարակոյս, Դաւթի քաղաքը, այն է Սիօն ըսուած ամրոցը կամ ճամբան:

Վարը, մեր աջեւ, Գեհենի ձորին ընդարձակ հովտին մէջ կ'երեւայ խոշոր աւազան մը կամ ջրամբար մը: Ասիկա այն աւազանն է, հաւանականաբար, որ կը գտնուէր Գեհենի աղբիւրին մօտիկ, ուր օծուեցաւ Սողոմոն: Եզեկիա շինեց եւ ամրացուց այն աղբիւրին ջուրը, եւ քաղաքը առատ ապահովեց ջրմուղներով. այդ աղբիւրին անունն է որ կոչուած է նաեւ այս հովտին ձորը: Այդ խոշոր աւազանը, զոր Եզեկիայի շինած ըլլալ կը կարծեն ոմանք, ունի 925 մեթր երկայնութիւն, 61 մեթր լայնութիւն եւ միջին հաշուով 5-6 մեթր խորութիւն: Երկու կողմերէն սանդուխներով կ'իջնուի անոր մէջ: Մեր տեսած միջոցին գրեթէ ցամքած էր այդ աւազանը, եւ անոր մէջ բարձրիկ հողերուն վրայ մէկ քանի բոստաններ կ'երեւին, որոնք հողը մաքրելով ու կղմինտր մանրելով եւն. զբաղած էին:

Այդ աւազանին ու ջրմուղին գոյութիւնը ընդունիլ կուտան թէ Նէեմիի «Աւազանաց ջրմուղին դուռը» եւ Յովհաննու «Ոչխարաց դուռը» միեւնոյն դուռն են եւ հաւանականապէս կը գտնուէր քաղաքին արեւմտեան կողմը:

Քանի մը քայլ առաջ երթալով Սիօնի այդ բարձունքին կամ կողին վրայէն կը տեսնենք Յուդայի լեռները եւ վարը մեր ոտքերուն տակ Գեհենի ձորին այն մասը՝ որ կը խառնուի Եննովմայ ձորին հետ: Այս վերջինը, որ նոյնպէս իբրեւ սահմանագլուխ կը ծառայէր Իսրայէլի երկու ցեղերուն (Յես. ԺԵ. 8 ԺԸ. 16), անձուկ հովիտ մըն է եւ կը գտնուի Երուսաղէմի ճիշդ հարաւային կողմը՝ Սիօնի ստորոտը: Ձորին մէջ կ'երեւին մէկ քանի դարաւոր ձիթենիներ, որոնք տեղւոյն նախկին բարեբերութիւնն ու սքանչելի փառքը կը մատնանշեն: Արդարեւ խիստ ջրարբի, գալարագեղ ու ծաղկոտ վայր մըն էր այդ տեղը:

Երուսաղէմի նոր պարիսպի անկիւնէն կը դառնանք: Կ'այցելենք Սիօնի բարձանց վրայ կառուցուած Հայոց Ս. Փրկչի հնամենի վանքը, որ կը ցուցուի իբրեւ տուն հրեայ քահանայապետին եւ բանտ Փրկչին: Վանքին մէջ, շէնքին կից կը գտնուի նաեւ գերեզմանատունը, ուր ո՛չ միայն Հայերը այլեւ Հայկեանները, Ասորիները եւ Ղպտիներն ալ իրենց մեռելները կը թաղեն: Գերեզմանատան կից կը գտնուին նաեւ Լատինաց, Յունաց եւլն. գերեզմանները, ինչպէս նաեւ այն գետինը, որ Վեհ. Սուլթանին կողմէ նուիրուեցաւ Գերմանիոյ կայսեր:

Հայոց վանքին ճիշդ առջեւը կը գտնուի նաեւ այն տեղը՝ ուր թաղուած է Դաւիթ:

Աւանդաբար ցոյց կուտան նաեւ, Դաւթի գերեզմանին քովիկ, գրեթէ միեւնոյն շէնքին մէջ այն վերնատունը ուր Յիսուս իր վերջին ընթրիքն ըրաւ:

Ս. Փրկչի վանատան պարիսպէն դուրս ելլելով, վերաշինեալ տեղերն ալ այցելելէն յետոյ կը դառնանք շէնքերուն ետեւէն եւ Սիօնի հարաւային բարձրաւանդակին վրայ կանգ կ'առնենք, մեր աջեւ տարածուած տեսարանը դիտելու համար:

Վարը, ինչպէս ըսինք, արեւմտաքէն արեւելք կ'երկարի Եննովմի Ձորը՝ պատ-

---

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 8

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ՄԱՍ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԼՈՒԽ Գ.

ՍԱՌԱԾ ԳԻՏՈՒՆ ՄԸ

Լանկ լիւտնանթը վերադարձած ըլլալով, Ճէսփըրի հետ սկսաւ չփել գիտունին մարմինը, այնպէս ինչպէս չէր չըփուած հաւանաբար բովանդակ կեանքին մէջ: Մեղմ չփում մը չէր օծանելիքի, այլ ուժգին մարձում մը, բաղաւկի ամբողջ ուժով: Աւելի քերոցի մը ազդուութիւնը կը ձգէր քան թէ ձեռքի գգուանքներու:

Այս գործողութեան միջոցին, շատախօս ատենադպիրը միշտ հարցումներ կ'ընէր ճամբորդին, որ չէր կրնար լսել անոր խօսքերը:

— Օ՜հ, պարո՛ն, ի՛նչ մտածումով թող տուեր էք որ այդպէս սառի մարմիննիդ: Օ՜հ, յամառութիւն չունիք:

Հաւանական է որ Թօմաս Պլէք կը յամառէր, որովհետեւ կէս ժամ յետոյ ասոր կեանքին կենդանութեան նշան չէր ցուցներ: Նոյն իսկ յօնքերն կարծր էին, եւ մարձողները պիտի ընդհատէին իրենց յոգնեցուցիչ աշխատութիւնները, երբ խեղճ մարդը հառաչներ արձակեց:

— Կը սթափի՛, գոչեց Ճէսփըր Հօպսըն:

Մարմինն արտաքին մասը մարձուելով տաքցնելէ յետոյ պէտք չէր մոռնալ ներքինը: Ուստի ատենադպիրը Ճօլիֆէ փութաց քանի մը գաւաթ բանջ խմցնել ճամբորդին, որ ճշմարիտ սփոփանք մը զգաց. այսինքն դէմքին գոյնը, նոյնւածքը կենդանութիւն առաւ եւ շրթունքները բացուեցան: Հարիւրապետը վերջապէս ա՛ն յոյսը ունեցաւ որ Թօմաս Պլէք պիտի բացատրէր թէ ինչո՞ւ համար Թօմաս Պլէք հոս եկած էր՝ այդչափ ողորմելի վիճակի մը մատնուած:

Թօմաս Պլէք, լաւ մը պատսպարուած ծածկոցներով, կէս մը ելաւ անկէն, եւ արմուկին վրայ կռթնած, ատենադպրին անոր խեղճ ձայնով մը,

— Ֆօր-Ռըլիէնսի մէջ կը գտնուի՞նք, հարցուց:

— Այո՛, պատասխանեց հարիւրապետը:

— Հարիւրապետ Քրէվէնթի ո՞ւր կը գտնուի:

— Ես եմ, Քրէվէնթ ես եմ, պարո՛ն, կրնա՞մ հարցնել թէ ինչո՞ւ համար եկած էք Ֆօր-Ռըլիէնս:

— Լուսինը տեսնելու համար, պատասխանեց աստղագէտը, որ երկրորդ անգամ ըլլալով այդ պատասխանը կու տար:

Թօմաս Պլէքը գոհ մնաց այդ պատասխանէն, եւ գլխու հաստատական նշան մը ըրաւ: Ետքը յարեց.

— Տեղակալ Հօպսըն ալ հոս կը գտնուի՞:

— Աւասիկ ես եմ, պատասխանեց տեղակալը:

— Մեկնած չէ՞ք տակաւին:

— Ո՛չ տակաւին, պարոն:

— Շա՛տ լաւ, պարոն, յարեց Թօմաս Պլէք. ինծի աւելի բան չի մնար ընելիք ա՛լ եւս, եթէ ոչ պառկիլ մինչեւ առտու:

Ուստի հարիւրապետը եւ իր ընկերները քաշուեցան, ձգելով որ այդ եզական անձնաւորութիւնը հանգչի: Կէս ժամ յետոյ, երեկոյթը կը վերջանար. հրաւիրեալները գացին բերդին մէջ գտնուած իրենց սենեակները կամ շրջափակէն դուրս շինուած բնակութիւնները:

Յաջորդ օրը, Թօմաս Պլէք գրեթէ ապաքինած էր: Իր կազմուածքը դէմ առած էր ծայրայեղ ցուրտին: Իր տեղը եթէ ուրիշ մը ըլլար՝ չպիտի սթափէր բնաւ, բայց ինք ամէնուն պէս չէր:

Բայց ո՞վ էր այդ գիտունը, որ աստղագրութեամբ կը զբաղէր: Ո՞ւրկէ կու գար: Ինչո՞ւ համար այդ ճամբորդութիւնը կ'ընէր Ընկերութեան պաշտօնեայ հողերուն մէջէն, երբ ձմեռը իր բովանդակ խստութիւնը չէր կորսնցուցած տակաւին: Լուսինը տեսնե՞լ, բայց անիկա չէ՞ փայլիր ամէն տեղ. հա՞րկ կար զայն երթալ փնտռել հիւսիսային երկիրներու մէջ:

Ասոնք եղան այն հարցումները զորս մտովի կ'ընէր հարիւրապետ Քրէվէնթի: Բայց յաջորդ օրը, ժամու մը չափ խօսակցելէ յետոյ իր նոր հիւրին հետ, բան մը չէր կրցած իմանալ:

Արդարեւ Թօմաս Պլէք կը պաշտօնավարէր Կրինուիչի դիտարանին մէջ, զոր այնքան ձեռնհասօրէն կը վարէր Գ. Էրի: Բանիմաց եւ առաջ մտաց քան թէ տեսութիւններու հետամուտ, Թօմաս Պլէք քանի տարիէ ի վեր մեծ ծառայութիւններ մատուցած էր աստղաբաշխական գիտութեան: Անհատական կեանքին մէջ բոլորովին անյայտ մարդ մըն էր. իր գիտութենէն դուրս ո՛չ մէկ բան նշանակութիւն ունէր իրեն համար: Երկնքի մէջ կ'ապրէր, ո՛չ թէ երկրի վրայ: Միմիայն Լա Ֆոնթէնի նկարագրած գիտունին ժառանգն էր, որ հոր մը մէջ ինկած է: Թօմաս Պլէք իր կեանքը դիտակի մը մէջ անցնող մարդ էր: Բայց երբ դիտէր, ի՛նչ անմրցելի դիտող մը կը դառնար: Ի՛նչ անխոնջ համբերատարութիւն ցոյց կու տար: Կարող էր ամբողջ ամիսներ դիտել աստղաբաշխական երեւոյթի մը:

Ամէն անգամ որ խնդիրը դառնար մանրախոյզ քննութիւններու, փափուկ ճշգութիւններու եւ ճշգրիտ սահմանումներու վրայ, Թօմաս Պլէքի կը դիմէին որ «աչքի ճարտարութիւն» մը ունէր, իսկ նշանաւոր դիտողութեան կարողութիւնը ամէնուն տրուած չէ:

(Շարունակելի)

մուկան, ուրկէ երկու եւ մինչեւ երեք հարիւր ոտք բարձր կը գտնուինք հիմա։ Դէպի հարաւային արեւելք կ'երեւի Կեդրոնեան հովիտը, լայնցած, ընդարձակուած, որ դէպի Մեռեալ ծով կը դիմէ։ Այդ հովիտին չորցած ու ընդարձակ հովտին մէջ կ'երեւին Արտահերը, Սելավամի ուղղանը, եւ մինչեւ իսկ Կուռին աղբիւրը։ Տեղ տեղ կանաչ մարգեր, թփիկներ, ծառեր կ'երեւին թէպէտ, բայց երկիրը ընդհանրապէս անապատային է։ Հո՛ն Կեդրոնեան հովիտին վրայ կարկառուն կը տարածուի Սելավամ, որուն փոքրիկ քարուշէն հիւղակները հազիւ կը զանազանուին գետնին վրայ բուսած հրակայ ապառաժներէն։

Հո՛ն վարը, ուր Ենովմի ձորը կը խառնուի Կեդրոնի հովիտին, եւ ուր կը գտնուէին երբեմն պարտէզներ, ո՛չ նուազ նշանաւոր է նաեւ Իսրայելացւոց կռապաշտական ավարութեան մը թատերավայրին ըլլալուն համար։

Հո՛ն էր որ կռապաշտ ու խոստորիւ Իսրայէլացիք, ի պատիւ Մողոք չաստուածին, իրենց փոքրիկ զաւակներն իսկ կը զոհէին։ Անհաղնագութ թմբուկներու ան[illegible]մէջ, որոնք տեղի կ'ունենային մանուկներուն աղիողորմ ճիչերը անլսելի դարձնելու համար, Իսրայէլի կռապաշտ մարդեր իրենց զաւակները Մողոքի հրաշէկ ձեռքերուն մէջը նետել կուտային։ Այդ ահռելի տեսարանները մինչեւ Յովսիայի օրով տեղի կ'ունենային։ Անկէ ետքը Յովսիայի հրամանով պղծուեցաւ այդ վայրը եւ աղբանոց մը դարձաւ յաւէտ։ Երուսաղէմցիք իրենց բոլոր աղբերը հոն թափելով, հիւանդութիւններու առաջքը առնելու համար գուցէ, կը վառէին զանոնք եւ այդպէս մշտընջենի կրակարան մը կամ վառարան մը դարձուցած էին այդ վայրը։ Շատ հաւանական է նաեւ որ Իսրայելացիք, գեհեն կոչելով այդ տեղը, հոն վառուած մշտընջենի կրակին հետ, գաղափարի զուգորդութիւնով, միացուցած եւ կամ անոր նմանցուցած են դժոխքը եւ կամ գեհենը, ուր «ո՛չ կրակը կը մարի եւ ո՛չ որդը կը մեռնի»։

ՏԻՐԿԱՏԻՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Պատերազմի դաշտին արեւմտեան կողմը. — Զինուորական գործողութիւններ. — Պալթիկի ռուսական նաւաբաժինը. — Բորթ-Արթուր։

Պատերազմի դաշտէն առնուած հեռագիրներէն մէկ քանին ծանուցին թէ օդերը զգալապէս մեղմացած են, վասն զի ցուրտը առաւօտեան ջերմաչափը զերոյէն վար հինգ աստիճան ցոյց տուած է։ Կ'երեւայ թէ օդերու այդ մեղմութեան շնորհիւն է որ դէմ առ դէմ գտնուած բանակներուն մէջ աւելի գործունէութիւն մը երեւցած է, մանաւանդ Ռուսներուն կողմէ, ռազմական ճակատին արեւմտեան կողմը ու կեդրոնը։ Արդարեւ Ռուսներուն աջ թեւէն էր որ ինը հազար հեծեալներ յառաջացան՝ Ճափոնական ձախ թեւին շուրջը դառնալու պատրաստուելով, բայց Ճափոնները, ուզելով արգիլել այդ շարժումը, դէպ ի հարաւ ետ քաշուեցան, բազմաթիւ զինուորներ թողլով հոնդերձ Զան-Թանի մօտ ուր Ռուսները գրաւած ու ամրացուցած են։ Անցեալ օր հեռագիր մը ծանոյց թէ այդ ինը հազար հեծեալներուն յարձակումին հետեւանքով, աւելի ռուսական բազմաթիւ զինուորներ յարձակողական սկսած են ճափոնական ձախ թեւին ծայրին դէմ. նաեւ չէզոքական շարժում մը կատարած են, յարձակելով Ռամբայլի վրայ՝ Հուն-Հօ գետին արեւմտեան կողմը։ Ճափոնները ետ քաշուած են այն պահուն երբ Ռուսները կը շարունակէին քալել դէպ ի հարաւ։ Եթէ այս լուրերը ստոյգ են, բայց կասկած չկայ որ հիմակուան պայմանները որոնք կը թելադրեն յառաջացումներու պարզ ընդհարումներէ աւելի զինուորական կարեւոր գործողութիւններ։ Անլուր է ըսել թէ երկար ատեն զերոյէն վար 15-20 աստիճան ցուրտի մը սովորած ցողները գարնան օդ մը կը նկատեն զերոյէն վար հինգ աստիճան ցուրտը։ Ինքդիր է, սակայն գիտնալ թէ օդերուն այդ վիճակը այդպէս պիտի շարունակէ՞, եւ թէ մի կրնար ըլլալ որ յանկարծ ցուրտերը վերսկսելով նորէն արգիլեք ըլլան զինուորական կարեւոր գործողութեանց։

—Հեռագիրը, ինչպէս ծանոյց, Պալթիկի ռուսական երրորդ նաւաբաժին առաջին մասը Լիպաւայէն ճամբայ ելաւ եւ թէ երբ Նոսի-Պէ (Մադագասքար) ժամանէ, Ռոժեսթվէնսքի ծովակալին նաւաբաժինը այն ատեն միայն ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի ճափոնական ջուրերը։ Երրորդ նաւաբաժին այդ մասը եթէ երկաթն օրէն կատարէ ուղեւորութիւնը, մարտ 15ին հազիւ պիտի կրնայ միանալ Ռոժեսթվէնսքի ծովակալին նաւաբաժնին եւ երկուքը միացած ճամբայ պիտի ելլեն դէպ ի Վլատիվոսթոք, թէեւ հետեւելիք ճամբուն համար զանազան լուրեր կան, սակայն բան մը յայտնի չէ, քանի որ ռուս ծովակալը միայն գիտէ իր ընելիքը եւ անշուշտ անգղեկութիւն ունի թէ ո՛րքան դժուարութեանց պիտի հանդիպի։

—Չէ-Ֆուէն առնուած հեռագիր մը նայելով, Բորթ-Արթուրէն հոն ժամանողները կ'ըսեն թէ Ճափոնի քաղաքային ու զինուորական իշխանութիւնները հաստատած են այն տուները, ուր երբեմն կը գտնուէին ռուսական պաշտօնատարները։ Նիքոլա կայսեր կենդանագիրները տակաւին կը մնան պատերուն վրայ։ Բնաւ փոփոխութիւն չէ եղած բանտերուն մէջ, ուր կան շատ մը ռուս բանտարկեալներ։ Ճափոնները փութով կը վերաշինեն ամրոցները, մանաւանդ Ոսկի լերան վրայ գտնուածները։ Ճափոնցի ճարտարապետները ծրագիրներ կը դնեն ռուսական ընկղմած Ռեթվիզան զրահաւորին շուրջը՝ զայն վեր հանելու նպատակով։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

Տեսակցութիւններ Շթոսէլ զօրավարին հետ. — Անհամաձայնութիւն ռուսական իշխանութեանց միջեւ. — Անձնատուութեան պատճառ. — Դիմադրութիւնք. — Զօրավարին յայտարարութիւններ։

Լրագրական այն թղթակիցները որոնք ընդառաջ գացին Նըրաղա վերադարձող Շթոսէլ զօրավարին եւ Բորթ-Արթուրի հերոսներուն, այս միջոցիս ջանացած են պատրաստելու պաշարման պատմութիւնը եւ ստուգելու պատասխանատուութիւնները։ Թղթակիցներուն ըսածէն ատ կը հետեւի թէ Շթոսէլ նախապէս կարծուածէն նուազ մեծ է եւ թէ Բորթ-Արթուրի անկման ամէնէն աւելի պատճառ եղած է պաշարման առաջին օրէն սկսելով զինուորական ու նաւային իշխանութեանց միջեւ տիրող անհամաձայնութիւնը։ Ցորորդութիւնները [illegible] չէին եւ վերին հրամանատարութեան մէջ գործերի միութիւն չկար։ Բորթ-Արթուրի անձնատուութեան համար ալ կ'ըսուի թէ Շթոսէլ զօրավարը նախամեծար համարեր է կործանումէն նեղըլչուիլ եւ չէ ուզած Բորթ-Արթուրի աւերակներուն տակ ամբողջ պահակազօրքը թաղելու պատասխանատուութիւնը ստանձնել։ Ուրիշ կերպով խօսելով, Շթոսէլ թէեւ երկու անգամ յայտարարած էր թէ Բորթ-Արթուր իր գերեզմանը պիտի ըլլայ, մինչեւ վերջը հաստատ չէ կեցած իր այդ յայտարարութեան վրայ։ Այդ պատճառով առաջ եկած են կարգ մը մեղադրողներու դատողութիւնը եւ այն ամեղութիւնները զորս եւ ոչ մէկ աղէտ կրցաւ զսպել։ Թէ Շթոսէլ չէ այն շքեղ հերոսը որ առաջին անգամ ներկայացուցին, առիկա կարելի է, բայց եւ այնպէս կատարած է այդ հիանալի գործը, ասանկ մէկ ամիս դիմադրելով այն տեսակ տեղ մը, որուն համար հիմա կը խոստովանին թէ կատարելապէս պաշտպանուելու վիճակին մէջ չէ գտնուած։ Ի՞նչ որ ալ ըսուի, կարելի չէ Շթոսէլ զօրավարը զրկել դիմադրութեան այդ արժանիքէն, եւ եթէ չկրցաւ Բորթ-Արթուրի աղէտալի անկման առաջքը առնել, դարձեալ եւ միշտ անոր պատճառն է Ռուսիոյ պատրաստութեանց թերութիւնը։ Մնաց որ Շթոսէլ զօրավարը բոլորովին չքմեղացնող պարագան այն իրողութիւններն են որոնք հիմա կը պատահին պատերազմի դաշտին վրայ, ուր զօրաբանակներու հրամանատարներուն միջեւ անհամաձայնութիւնը այնքան սաստիկ է, որքան էր Բորթ-Արթուրի պաշարման թուականին։ Քուրոբաթքին ալ պատասխանատու կը ճանչցուի վիճակի մը համար զոր ինք առաջ բերած չէ եւ զոր հարկադրուած էր ընդունիլ նոյնութեամբ։ Ռուսները նկատողութեան չեն առներ այն պարագան թէ իրենց ամբողջ բանակը վարկաբեկ կ'ընեն, կարգ մը հրամանատարներ վարկաբեկ ընելու աշխատելով։ Իրաց աղէտալի կացութեան մը պատասխանատուութիւնը կարգ մը մարդոց վրայ բեռցնելու դրութիւնը չէ որ պիտի կրնայ վերականգնել իրենց վտանգուած օգտեցութիւնը։

(Էնտէ. Պէլժ)

Բարիզ.— Բոռ-Սայիտէն փետր. 16 թուականով հետեւեալը կը գրեն Բարիզի Թէրբի մը.— «Շթոսէլ զօրավարը Սօրրայիս շոգենաւին մէջ անցուցած վերջին ժամերու պահուն անհամբերութեամբ խօսեցաւ Բորթ-Արթուրի պաշարման վրայ։ Նորէն ըսաւ թէ զոհ էր որ ծովուց աւերակներու տակ թաղուելու չէր [illegible], նախամեծար համարած էր մարդասիրական անձնատուութիւն մը։ Զինուորական Խորհուրդին գումարումէն ետքը դեռ վարանոտ էր։ Հետեւեալ օրը, ըստ սովորութեան, իր կնոջ հետ պտոյտ մը կատարեց հիւանդանոցներուն մէջ, ուր առանձինն հազար վիրաւորներու արտասուքները բաւական [illegible] իր վրայ։ Իր կնոջ ձայնէն ետք գրեց Նոգի զօրավարին եւ իրաւունք առաւ գթութեան՝ եղանակաւ քաջութեան դէմ։ Վերջին գիշեր զոր Ռուսները Բոռ-Սայիտի առջեւ անցուցին Սօրրայիս շոգենաւին մէջ՝ ուղեւորները հաւաքուեցան մեծ սրահը։ Ֆրանսացիները եւ Ռուսներ [illegible] բաժակներ փոխանակեցին։ Ռուսները երեք պտոյտ մը կատարեցին Բոռ-Սայիտի մէջ։ Շթոսէլ զօրավարը հանդիսութեամբ ընդունուեցաւ։ Իրիկունը Ռուսները փոխադրուեցան Ս. Նիքոլա շոգենաւը որ ճամբայ ելաւ դէպ ի Օտեսա։ Բոռ-Սայիտի նաւահանգիստին մէջ բոլոր նաւերը դրօշ պարզեցին, բացի անգլիական նաւէ մը։»

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔ

Նոր հրամանատար. — Զինուորական կազմակերպութիւններ. — Վլատիվոսթոքի առաջուան եւ հիմակուան վիճակը. — Պաշարման վիճակ։

Ռուս կառավարութիւնը Նոր հրամանատար մը կարգեց Վլատիվոսթոքի համար։ Նախորդ հրամանատար Վորոնեց զօրավարը պատերազմական նախարարութեան արտադրութիւններ տակ դրուեցաւ եւ անոր յաջորդեց Քազպէք զօրավարը, հրամանատար Վլատիկաւկազի բերդին։ Քազպէք զօրավարը ընդհանուր պատմագիտութիւն կը վերաբերի. քանի մը հեղինակութիւններ ունի բերդաքաղաքներու պաշտպանութեան համար, որով շատ փորձառու է զինուորականութեան արուեստին այդ ճիւղին մէջ, վասն զի 1892էն 1897 Վարշաւայի բերդին պայմանաւորին պետ պաշտօնը վարած է եւ յետոյ ալ Իվանկորոտի հրամանատարութեան։ Վերջերս հրատարակուած կայս. Ուքազ մը հրամայեց որ Վլատիվոսթոք առաջին կարգի բերդերու կարգը դասուի, որով պատերազմական նախարարութիւնն ալ որոշեց անյապաղ կազմել նոյն տեղին թնդանօթաձիգներու եւ ամրաշէններու [illegible]։

—Ռուսաքոյէ Սլովօ Վլատիվոսթոքի թղթակից Պ. Վորէյեց [illegible] նամակ մը ղրկած է նոյն քաղաքին նկատմամբ, որ կէս առ տողերը կը քաղենք.

«Ցան. 4ին էր որ իմացուեցաւ Բորթ-Արթուրի անկման լուրը, որ մեծ յուզում առաջ բերաւ, բայց ոչ թէ խուճապ. թէեւ հոս երկար ատենէ ի վեր ընդհանրապէս սա կարծիքը կը տիրէր թէ Բորթ-Արթուրի անկման հետեւանքը պիտի ըլլայ Վլատիվոսթոքի պաշարումը։ Պատերազմէն առաջ Վլատիվոսթոք լաւ պաշտպանուած չէր ցամաքի կողմէն, իսկ բոլորովին անպաշտպան կը գտնուէր Ուսուրիի ծովածոցին կողմէ։ Ասոր ապացոյցը սա է թէ անցեալ մարտ 6ին ճափոնական յածանաւերը կրցան առանց արգելքի ռմբակոծել քաղաքը, Ուսուրիի ծովածոցին մէջ շատ քիչ հեռուէն կենալով։ Պահակազօրքերուն սպաները կ'ըսեն թէ Ճափոնները եթէ պատերազմին սկիզբները Վլատիվոսթոքը պաշարած ըլլային, առանց մեծ դժուարութեան պիտի կրնային գրաւել նոյն քաղաքը։ Հիմա ամրոցները կը ներկայացնեն ընդարձակ ու անհարկելի գիծ մը, որուն բոլոր ճակատները հզօր կերպով սպառազինուած են։ Բորթ-Արթուրի յաղթողուած թնդանօթները, զորս կարելի չեղաւ դրկել, մեծապէս օգնեցին այդ սպառազինութեան։ Ամառը մեծամեծ շինութիւններ կատարուեցան։ Մեծաքանակ ռազմամթերք եւ ամէն տեսակ պաշարներ ներածուեցան։ Լուտարները նոյն իսկ կ'ըսեն թէ Ճափոնները ալ եւ պիտի չկրնան պաշարում մը կատարել, վասն զի շատ սուղի պիտի նստի իրենց։ Երբեմն զրոյց կ'ելլէ քաղաքին մէջ թէ հորիզոնին վրայ ճափոնական նաւեր տեսնուած են, բայց այդ զրոյցները իսկոյն կը հերքուին եւ ժողովուրդը ալ եւս հաւատք չընծայեր անոնց։ Քաղաքին մէջ մեծ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Ոչ-զինուորականները եւ նաւային սպաները երեկոյթներ կուտան։ Ապրուստը շատ սուղ է. օրինակ մը բաւական է. Ծուենդին խնձորին մէկ հատը մէկ ռուպլիի կը ծախուէր եւ դարձեալ գնողներ կային։ Ոգելից ըմպելիները այնքան սուղ են որ կարելի չէ գնել»։

—Վերջին լուրի մը նայելով, Վլատիվոսթոքի բերդին փոխ-հրամանատարը պաշարման վիճակ հրատարակեր է։ Քաղաքին ոչ-զինուորական բնակիչներուն մէկ մասը Ռուսիա կ'ուղեւորի։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՇՏԷՆ

Հաշտութեան զրոյցներ.— Ռուս հեծեալ զօրքեր.— Զինուորական գործողութիւններ.— Ռուսերուն ռազմամթերքներ։

Բարիզ, 16 փետր.— Բեթերսպուրկէն հետեւեալը կը հեռագրեն Ժուռնալի.— «Բեթերսպուրկի մէջ գէշ ընդունելութիւն մը գտան այն զրոյցները թէ Ռուսիա փափաքող եղած ըլլայ հաշտութիւն կնքելու։ Պ. Նէլիտով որ արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ լրագիրներու հետ յարաբերութեանց պաշտօնեան է, յայտարարեց յստակ թէ այդ զրոյցները բոլորովին սխալ են, ըսաւ.— «Երբ ռուսական բանակը յաղթական հանդիսանայ, այն ատեն խնդիրը նկատողութեան պիտի առնուի, բայց միայն այն ատեն»։

Թոքիօ.— Ռուսական հեծելազօրքերը գործողութեանց ձեռնարկեցին ընդարձակ կերպով։ Ինը հազար հեծելազօրքեր, թնդանօթներով, Լիաօ-Եանկի արեւմտեան կողմէն երեսուն մղոն հեռուն կը գտնուին, ուր անցնուած են երեկ իրիկուն։ Կ'երեւայ թէ այդ հեծելազօրքերը կ'աշխատին չէզոքել շարժում մը կատարել Ճափոնական ձախ թեւին շուրջ։

—Ռուս հեծելազօրքերուն շարժումները որոնք Լիաօ-Եանկի արեւմտեան կողմէ սկսան, Չիթթայչէօի արեւմտեան կողմն ալ կը տարածուին։ Զօրախումբ մը Լաօհանցի մօտ, մինչեւ ուրիշ մը Թաշըխ մօտեցաւ, որ Չիթթայչէօի հարաւային արեւմտեան կողմէն քսան քիլոմեթր հեռուն է, Լիաօ-Եանկէն ալ 43 քիլոմեթր։ Ցեռայ բոլոր հեծելազօրքերը, թնդանօթներով, մօտեցան գետին՝ Թուայէն 1500 մեթր դէպ ի վար եւ իրիկուան ժամ 6ին փորձեցին անցնիլ գետը։ Ռուսները կը շարունակեն ռմբակոծել ճափոնական բանակին կեդրոնը։

Բեթերսպուրկ.— Սախարովէն կը հեռագրեն փետր. 14 թուականով.— Հոս մեծ զարմացում պատճառեցին այն լուրերը թէ Ռուսները ռազմամթերքի անհետացման նուազութենէ մը կը նեղուին։ Նոր ձեւ զէնքերով զինուած եւ անոնց բոլոր պէտքերը ունեցող զինուորներու մեծ թիւը, թնդանօթներուն կարեւորութիւնը, երկաթուղիներուն արդիւնաւոր գործունէութիւնը, որոնք բաւարար պաշար ու ռազմական իրեղեններ կը բերեն, ցոյց կուտան թէ ռուսական զինուորները պատրաստ են։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 20 փետր.— Քոբէնհակէն կը հեռագրեն թէ Պալթիկի ռուսական երրորդ նաւաբաժինը կազմող եօթը մարտանաւեր Պալթիկի ծովին մէջ մեծ Պէլթի նեղուցէն անցեր են։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ — Շա-Հօյի կողմերը փոքր ընդհարումներ եւ թնդանօթի ձգակաձգութիւններ կը շարունակուին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռէօթէր կը ծանուցանէ թէ ամէն կերպով յայտնի կ'ըլլայ որ Ռուսներուն գլխաւոր նպատակն է Քուրոքիի զօրավարին ձախ թեւը չէզոքացնել։

—Ճափոնական նաւերը բռնեցին տաճաւ բեռցած անգլիական Սիլվիանա շոգենաւը, երբ պաշարման գիծը խզելով Վլատիվոսթոքի նաւահանգիստը մտնել կ'ուզէր։

— Բեթերսպուրկէն կը հեռագրեն «Սէնթրէլ Նիւզ»ի թէ Մանչուրիոյ ռուսական Բ. զօրաբանակին նախորդ հրամանատար Կրիբէնպէրկ զօրավարը, այս առաւ երկրորդ տեսակցութիւն մը ունեցեր է Նիքոլա կայսեր հետ։ Կայսեր հարցումներուն պատասխանելով զօրավարը նորէն կարգ մը տեղեկութիւններ տուեր է Սանտէպուի ճակատամարտին վրայ, նաեւ թէ այդ ճակատամարտին մէջ ռուս զինուորները ինչ պատճառով չեն կրցեր յաղթել։ Կրիբէնպէրկ զօրավարը գանգատեր է Քուրոբաթքին զօրավարէն, ըսելով որ անոր կողմէ օգնութիւն չղրկուելուն հետեւանքով ռուս զինուորները կորսնցուցած են այդ ճակատամարտը։ Կայսրը պատասխաներ է թէ ինք ալ համոզուած է Քուրոբաթքին զօրավարին այն կարծիքին թէ նոյն պահուն ճակատամարտը պէտք չէր ընդհանուր հանգամանք մը առնել։ Ասոր Նիքոլա Բ. քննադատեր է Կրիբէնպէրկ զօրավարը՝ անոր ընթացքին համար։ Կայսրը շատ քաղաք ընդունելութիւն մը ըրեր է Կրիբէնպէրկ զօրավարին, որ չկրնալով երկար ատեն մնալ, հարկադրուեր է քաշուիլ։

—Ճափոնական յածանաւերը բռնեցին չորս հազար թոնոլ ածուխ բեռցած անգլիական Բուեհրամ շոգենաւը երբ Վլատիվոսթոք կ'երթար, եւ Սասէպոյի նաւահանգիստը կ'ուղղեցին։

—Թոքիոյէն հետեւեալը կը հեռագրեն Ռէօթէրի.— «Լիաօ-Հօ գետին արեւմտեան կողմը այս օրերս խիստ թեժ ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ, որուն մասնակցող ռուս զինուորները խիստ բազմաթիւ էին։ Ասոնք կը բաղկանային տասը հազար հեծելներէ եւ հինգ հարիւր հետեւակներէ՝ քսան թնդանօթով։ Ասոնք յաջողեցան Լիաօ-Հօ գետին երկայնքը հետազօտութիւն մը կատարելու։ Հինգշաբթի օրը Ճափոնները յանկարծ Ռուսներուն դէմ ելան, որով Ռուսները ստիպուեցան դէպի հիւսիս երթալ, բայց Ճափոնները հասան Ռուսներուն ետեւէն, որոնք ստիպուեցան իրենցմէ աւելի բազմաթիւ զօրութեան մը դէմ պատերազմիլ։ Այդ ճակատամարտը կատարուեցաւ Լիաօ-Հօ գետին մօտ, արեւելեան կողմը՝ Սիրաբէ-հօ գիւղին շրջակայքը։ Արդիւնքը տակաւին յայտնի չէ։»

ՊԱՐԻԶ.— Շանկայէն կը հեռագրեն թէ ճափոնական թորփիլանաւերը երբ կ'աշխատէին Վլատիվոսթոքի պաշարման գիծը աւելի նեղցնել, երկու շոգենաւ տեսեր են ածուխ բեռցած՝ մէկը անգլիական եւ միւսն ալ գերմանական։ Ճափոնները ակեր են հալածել զանոնք։ Անգլիական շոգենաւը տեսնելով որ պիտի չկրնայ ազատիլ՝ կեցեր է եւ Ճափոնները գրաւեր են զայն։ Գերմանական շոգենաւը շարունակեր է, որով Ճափոնները ընկղմեր են զայն։

—Մուգտէնէն առնուած հեռագիր մը նայելով՝ ռուսական բանակին ձախ թեւին կեդրոնին վրայ ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է։ Ռուսներուն կողմէ ղրկուած երեք զօրաբաժիններ, թնդանօթաձիգներով դէպ ի արեւելք յառաջացեր եւ մեծամեծ կորուստներ պատճառեր են Ճափոններուն։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճափոնները յարձակեր են Շա-Հօյի վրայ երկաթուղիին երկայնքը գտնուած ռուսական դիրքերուն դէմ եւ թէ Քիթթոցեր հիւսիսային կողմէն դէպ ի ձախ թեւը յառաջացեր են։

—Հուն-Հօ գետին վրայ կարեւոր ընդհարումներ տեղի կ'ունենան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պէյ-Հօսէյ-Չէնկէն Ֆուզանի ճամբով հետեւեալը կը հեռագրեն.— Քուրոքի զօրավարը չէզոքել շարժում մը կատարեց ռուսական բանակին ձախ թեւին վրայ։ Ճափոնական զօրախումբ մը երբ շատ մը թնդանօթներով հետազօտութիւն մը կը կատարէր Շա-Հօյի վրայ, Ռուսներուն հետ ճակատամարտի բռնուեցաւ, սակայն արդիւնքը դեռ յայտնի չէ։ Քուրոքի զօրավարը յայտարարեց թէ մտադիր է Թիէ-Լինէի դիրքին վրայ քալել, ռուսական բանակին ձախ թեւը չէզոքացնելու համար։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Մուգտէնէն կը հեռագրեն թէ ծանր անհամաձայնութիւն մը ծագած է Քուրոբաթքին եւ Գրիփէնպէրկ զօրավարներուն միջեւ։ Քուրոբաթքին պահանջած է պաշտօնանկ ընել Գրիփէնպէրկ զօրավարը։

— Զինուորական ատեանը վճռեց թէ Կրիբէնպէրկ զօրավարը անիրաւ է, որով Քուրոբաթքին զօրավարին արդարը հաստատեց։

— Նիքոլա կայսրը Ծավկասիոյն պալատին մէջ Կրիբէնպէրկ զօրավարը ընդունած պահուն դժգոհութիւն յայտնեց։

ԲԱՐԻԶ.— Բեթերսպուրկի զինուորական շրջաններուն մէջ կը ծանուցուի թէ Մանչուրիոյ ռուսական Բ. զօրաբանակին նախորդ հրամանատար Կրիբէնպէրկ զօրավարը խառնիւ պիտի պատժուի իր վերին հրամանատարին հրահանգներուն հնազանդած չըլլալուն համար։

— Կրիբէնպէրկ զօրավարին յայտարարութիւնները չեն կրցած խախտել դիրքը Քուրոբաթքին զօրավարին, որ կը վայելէ Ցարին վստահութիւնը եւ պիտի մնայ վերին հրամանատար Մանչուրիոյ ռուս զօրաց։

ՊԱՐԻԶ.—Սի-էզի Նոր ջրանցք մըն ալ շինելու ծրագիրը մէջտեղ կը նետուի նորէն. Նոր ճիւղ մը բանալու համար նոյն ջրանցքին ընկերութեան վրայ, որպէս զի իր առկեր իջնէ։

Չ Ի Ն

Շփոթութիւններ.— Կայան մը.— Կրակի տրուած մեհեան մը.— Արգելքներ օտարականներուն դէմ.— Երկաթուղիի նոր գիծ.— Չինական զինարաններ։

ՓԵՔԻՆ, 16 փետր.— Եան-Չին-Հիէն-Շան-Սիի յիսուն նահանգներուն մէջ շփոթութիւններ ծագեցան։

—Գերմանները մտադիր են Բօ-Եանկի վրայ Նոր կայան մը հաստատելու համար թոյլտուութիւն խնդրել չինական կառավարութենէն։

—Թոքիէնի մէջ չինացի աւազակներ կրակի տուեր են ճափոնական մեհեան մը։ Ճափոնի հիւպատոսը հատուցում խնդրեր է փոխարքայէն, որ կը մերժէ տուարկելով թէ չին-ճափոնական դաշնագիրը ո՛չ է պարտաւորեր չինական կառավարութիւնը ճափոնական միսիոնարներու պաշտպանութեան համար։

— Չէնքէանկի փոխարքան Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ հիւպատոսներէն խնդրեր է որ իրենց հպատակները ալ եւս չզբաղին չինական առեւտրական գործերու եւ պարագաներու գանձերով։ Եանկ-Շի-Քօյ փոխարքան հրահանգներ տուեր է Բէյքին-Շան-Հայ-Քուան երկաթուղիին եւ Լիւհանի երկաթուղիի անօրէնութեանց, որպէս զի օտարականներուն արգիլուի օթեւներ եւ վաճառատուններ բանալ երկրին ներսերը եւ կայարաններուն շրջակայքը՝ բազմաթիւ գաւառներու մէջ։

— Լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ Չէ-Ֆուի եւ Ուէյ-Հայ-Վէյի միջեւ երթեւեկելու սահմանուած նոր երկաթուղիի գծի մը ծրագիրը կ'ուսումնասիրուի։ Այս գիծը պիտի միանայ Զան-Թունկի գերմանական գծին հետ, եւ Թիաօ-Չէուն հաղորդակցութեան մէջ պիտի դնէ Չէ-Ֆուի հետ։

— Գերման ճարտարագէտ Պ. Պաօ Տօյէն անուանուեցաւ Բէյճինկի չինական զինարաններուն։ Հանքեու, Նանքինի, Թիէն-Ձինի չինական զինարաններուն մէջ աւելի առաջ կը պաշտօնավարէին գերման անօրէններ եւ ճարտարագէտներ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՍԷՆ-ՏՈՄԻՆԻԿ

Պ. Ռուզվելթի պատգամագիրը Սէն-Տոմինկի մասին.— Ծերակոյտին [illegible].— Մօնրօի Դրութեան մախացումը։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 16 փետր.— Նիւ-Եորքէն գրեն.— Պ. Ռուզվէլթ Ծերակոյտին յղեց Սէն-Տոմինկի հանրապետութեան հետ կնքուած դաշնագրութիւնը, Մ. Նահանգները արտօնելով ստանձնելու մաքսատուց վարչութիւնը եւ Սէն-Տոմինկի ելմտական քննութիւնը՝ մինչեւ որ նոյն հանրապետութեան գործերը բարեկարգ վիճակի մը մէջ մտնեն։ Մ. Նահանգները յանձն առած են յարգելու Սէն-Տոմինկի հողային ամբողջութիւնը։ Պ. Ռուզվէլթ այդ դաշնագրին հետ պատգամագիր մըն ալ յղելով Ծերակոյտին, կը թուէ այն պատճառները, որոնց հետեւանօք ստիպուած էր բանակցութեան մտնել Սէն-Տոմինկի կառավարութեան հետ։ Կը յիշէ մակէ առաջ եղած փորձերը՝ ամերիկեան հին պահանջները կարգադրելու համար, եւ մասնաւորաբար կը ծանրանայ օտար պահանջներուն վրայ, որոնց կարգադրութիւնը կրնայ վիճեր առաջ բերել եւրոպական կառավարութեանց հետ։ Սէն-Տոմինկի մէջ շփոթութիւններ ծագած ըլլալու դէպքը պիտի հարկադրէ Ծերակոյտը փութով վաւերացնելու Սէն-Տոմինկի հետ կնքուած դաշնագրութիւնը, թէեւ այս պահուս կը ջնջուի [illegible] դութեան մասին Պ. Ռուզվէլթի քաղաքականութիւնը։ Մոնթէ-Քրիսթի մէջ, նախագահ Մորալէսի հակառակորդ կուսակցութեան պատկանող իշխանութիւն, նոր թոյլատրեցին որ Մ. Նահանգաց գործակալները ստանձնեն մաքսատան վարչութիւնը, անցեալ յունուարին կնքուած դաշնագրութեան համաձայն։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Գերման կէս-պաշտօնական լրագրի մը յօդուածը.— Պ. Թիթթոնի յայտարարութիւնները։

ՊԵՐԼԻՆ, 16 փետր.— Նորդ Տոյչէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ կէս-պաշտօնական լրագիրը սա տողերը կը հրատարակէ Իտալիոյ եւ Աւստրիո-Հունգարիոյ յարաբերութեանց վրայ. «Անխառն գոհունակութեամբ մըն է որ Գերմանիոյ քաղաքական լրջմիտ շրջանակներուն մէջ նկատողութեան առին Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Թիթթոնի տուած բացատրութիւնները։ Իտալիոյ մէջ, ինչպէս նաեւ այլուր, անպաշտօն անձեր կան որոնք քաղաքական արուեստին վրայ կը ճառեն իբրեւ թէ սպորթ մը ըլլար ան, ու յաճախ այս կամ այն խնդիրը կը յուզեն, իրենց միտքը մարզելու համար, առանց վերահասու ըլլալու թէ ինչ պատասխանատուութիւն կը ձգէ արտաքին մէջ։ Պ. Թիթթոնի կարեւոր ճառով մը ներքեւ յամառելին մէկ մասին հրատարակութիւնները [illegible] Իտալիոյ եւ Աւստրիո-Հունգարիոյ յարաբերութեանց, եւ հաստատեց թէ երկու կառավարութեանց միջեւ կը տիրէ յարատեւ ու անկեղծ համաձայնութիւն մը եւ լիակատար վստահութիւն մը, ներքին եւ արտաքին խնդիրներու մասին։» Արտաքին գործոց նախարարին յայտարարութիւնները, անկեղծ ու [illegible] մտածումէ զերծ, անշուշտ վրդոված [illegible] պիտի յանգեցնեն տեսակէտի մը, որ աւելի ներդաշնակ է իրենց ազգին շահերուն հետ։

ԳԱՐԵՋՈՒՐԻ ՍՊԱՌՈՒՄԸ

Գարեջուրի սպառումը Պավիերայի մէջ. — Միւս երկիրներու սպառումը. — Գինին Ֆրանսայի մէջ։

Ամէնէն աւելի Պավիերացիները գարեջուր կը խմեն։ Անգլիոյ [illegible] տական նախարարութեան մէկ վիճակագրութիւնը ցոյց կուտայ թէ իւրաքանչիւր Պավիերացի, միջին հաշուով, տարին 230 լիթր գարեջուր կը խմէ։ Պէլճիքացիները անմիջապէս յետոյ կուգան, մարդ գլուխ 216 լիտր։ Գերմանները՝ 150, Դանիացիները, Աւստրիացիները, Հիւսիսային Ամերիկայի բնակիչները, Զուիցերիացիները, Շուէտացիները, Ֆրանսացիները, Նորվեկիացիները, Իտալացիները եւ Սպանիացիները այնքան քիչ բան կը սպառեն որ չարժեր քանակութիւնը դնել։ Իրաւ է որ Լատինները աւելի գինի կը խմեն։ Ֆրանսացին միջին հաշուով, 136 լիտր կը խմէ։ Մինչ Հօլանտացիները, Անգլիացիները եւ Ամերիկացիները փոքր քանակութեամբ կը գոհանան։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իւլտըզ երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Նաիմ պէյի, Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Մէհմէտ Ճեմիլ պէյի եւ Շապին Գարահիսարի կառավարիչ Սալահէտտին պէյի։ Սոլիւէի աստիճան Նիքսարի գայմագամ Մուստաֆա պէյի։

—Էտիրնէի նահանգին Էրէյլիի նաիպ անուանուեցաւ Աւաջի նախորդ նաիպ Վասֆի էֆ.։ Նոյն նահանգին Ճիսրը Էրկէնէի նաիպ անուանուեցաւ Գարաճասուի նախորդ նաիպ Սիւլէյման Սապրի էֆ.։ Պրուսայի նահանգին Եէնիշէհրի նաիպ անուանուեցաւ Զաւի նախորդ նաիպ Իպրահիմ Ֆեվզի էֆ.։

—Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Կայս. Պալատան երկրորդ Տօրէն Իզզէթ էֆ.ի, Պետական Խորհուրդին առաջին կարգի օգնականներէն Սալահէտտին պէյի եւ Երզրումի թղթակցութեան նախագահ Շէրիֆ էֆ.ի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սամսոնի բէլէտիէի գնդապետ Մուսթաֆա պէյի։

—Առաջին կարգի Շեֆգաթ՝ կայսերական իշխան Իպրահիմ էֆ.ի կնոջը ու մօրը։ Երկրորդ կարգի կայս. հրացանակիրներու պետ Միւշիր Թահիր փաշայի աղջկանը։ Առաջին կարգի Շեֆգաթ՝ Կայս. Պալատան բժիշկներէն Միւշիր Նաֆըզ փաշայի կնոջը եւ երկրորդ կարգի՝ քրոջը։ Երկրորդ կարգի Շեֆգաթ՝ Կիւմիւշ Սուի Հիւանդանոցին բժշկապետ Սէլիմ փաշայի կնոջը եւ երրորդ կարգի՝ երկու աղջիկներուն։ Երկրորդ կարգի Շեֆգաթ՝ մատենապետ Օսման պէյի թոռանը եւ երկու հարսերուն։ Երկրորդ կարգի Շեֆգաթ՝ Ֆրանսացի Տիկին Լօթէրէնի հարսին եւ Պաոլօ տը Ռիչէլոյ թոռան՝ տիկին Լօթէրին Լամպի։

—Լիազօթի երթամ չքանդրամ՝ վեհ. Սուլթանին միւտահիպներէն Անպէր, Նասիր, Շէհրազատ, Շէհրէզատ, Թահսին եւ Ճավիտ աղաներու։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ հանգստեան Թոշակի սնտուկին վարչութիւնը պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ նոյն սնտուկէն ամսաթոշակ ստացողները ըստ օրինի պարտաւոր են, ինչպէս կ'ըլլայ վեց ամիսը մէկ անգամ, փետր. 10էն մինչեւ 28 ներկայացնել իրենց բնակած թաղին իմամին ու մուխթարին կողմէ տրուած եւ երեք պատուաւոր անձերու կողմէ կնքուած իլմուխապէրները՝ հաստատող թէ ամսաթոշակ ստացողները ողջ են եւ որ եւ է կերպով չեն զրկուած ամսաթոշակ առնելու իրաւունքէն։ Երկուշաբթի ու հինգշաբթի օրերը կիները պիտի ներկայանան՝ իսկ շաբաթ ու չորեքշաբթի օրերն ալ այրերը։

—Նոյն սնտուկին վարչութիւնը կը ծանուցանէ նաեւ թէ Պետական Խորհուրդին որոշմամբ որ վաւերացուած է կայս. Իրատէով, «խէպրիէ»ներ պիտի տրուին անոնց որ իմաց տան թէ նոյն սնտուկէն ամսաթոշակ ստացող հանգստեան կոչուած պաշտօնեաները, որբերը, այրիները եւայլն ամուսնութեամբ, մահուամբ եւ կամ ուրիշ որ եւ է եղանակով կորսնցուցած են թոշակի իրաւունքը։ Այդ «խէպրիէ»ն որ իրաւունքը կատարելապէս հաստատուելէն ետքը պիտի տրուի, առայժմ որոշուած է.— Մինչեւ 70 ղրուշ ամսաթոշակի համար կէսը, մինչեւ ութ հարիւր՝ 40 եւ անկէ աւելիին հարիւրին հինգ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց յիսուն հազար ղրուշ յատկացնել՝ Բուլէյիի նահանգաց կարգ մը գիւղերին, որոնք ձիւնէն [illegible] գժտութիւն կը գտնէն վառելանիւթ հայթայթելու մասին։

ՍԱՅԻՏ ՓԱՇԱ.—Կայս. Իրադէի մը համաձայն, ասենադպետ Աքիֆ պէյ Պետական Խորհուրդին նախագահ Սայիտ փաշայի պաշտօնատունը երթալով, որպիսութիւնը հարցուց Ն. Վսեմութեան որ տակաւին հիւանդ է։

ՇԹՈՒԷԼ ԶՕՐԱՎԱՐԸ. — Միջերկրականի նեղուցին հրամանատարը Ս. Նիքոլա լեռնեցանը երթալով, Վեհ. Սուլթանին անունով ողջունեց Շթուէլ զօրավարը։

— Արարողապետ Իպրահիմ փաշա ռուսական դեսպանատունը երթալով Վեհ. Սուլթանին կողմէ բարեւները հաղորդեց Շթուէլ զօրավարին, ծանուցանելով նաեւ թէ Ն. Վեհափառութիւնը կը բարեհաճի իր մեծարանքները չնորհել Շթուէլ զօրավարին որ գովելի ու հաւատարմական ծառայութիւններ մատուցած է Ռուսիոյ կայսեր, լաւ կատարելով իր զինուորական պարտականութիւնը։ Շթուէլ զօրավարը խնդրեց Իպրահիմ փաշայէն որ իր երախտագիտութիւնները մատուցանէ յառաջ կայսեր. Գոհացեր Շթուէլ զօրավարը նաեւ Նիքոլա կայսեր ուղղած հեռագրին մէջ ծանուցած թէ Վեհ. Սուլթանին մեծարանքներուն արժանացած է։

ԱՅՍԹԷՖԱՆՈՍԻ մէջ կայս. Իրադէի մը համաձայն, մզկիթ մը պիտի կառուցուի՝ նախապէս յատկացուած գետնի մը վրայ։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց մէջ այրած շէնքերուն նորոգութեանը համար ծանուցուեցաւ այդ նահանգներուն երկրագործական պանքայի ճիւղերուն որ գումարներ յատկացնեն։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Գերմանիոյ, Իտալիոյ եւ Պարսկաստանի դեսպանները եւ Անգլիոյ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

— Ռումանիոյ դեսպան Պ. Լահովարի որ երէկ Պուքրէշէն Կ. Պոլիս դարձած էր, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԷՏԻՐՆԷԻ նահանգին զանազան կողմերը հաստատուելիք հեռագրական թելերուն շինութիւնը փութացնելու համար՝ ծանուցուեցաւ պաշտօնեաներուն որ փութով թել եւ այլն ղրկեն։

ՊՈՒԼՂԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ. — Վոլոյէն կը գրեն Աթէնքի լրագիրներուն թէ նոյն քաղաքին մէջ Վոսիլ Զուլաքի անուն պուլկար աւազակ մը ձերբակալուեր է։ Այդ անձը որ նշանաւոր աւազակ Զաքալարովի հայրենակիցներէն է, հարցաքննուելու պահուն կարգ մը յայտարարութիւններ ըրեր է՝ իր անցեալին եւ նոյն աւազակապետին հետ ունեցած յարաբերութիւններուն նկատմամբ։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան մատուռին մէջ, այս առաւ., հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Նիքոլա կայսեր հօր եղբօր՝ հանգուցեալ Սէրժէյ Ալեքսանտրովիչ մեծ դուքսին համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ վարչութիւնը սրբազ ելեկտրական լոյս դրած է 37, 38, 39, 40, 43, 44, 45 եւ 46 թիւ շոգենաւերուն մէջ։ Ամբողջ ծախքը 2,800 ոսկի կը հաշուուի։

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԸ.— Կայս. Թանզիմաթին եւ գեղարուեստից վարժարանին Տնօրէն Համտի պէյ առաջարկեց կրթական նախարարութեան որ, իրաւագիտական եւ բժշկական վարժարաններէն վկայական ստացողներուն պէս, վկայեալ ճարտարապետներուն նախամեծարութիւն տալու պարագան ուսումնասիրէ։

ՔԱԼԻՄՆՈՍԻ ԴԱՏԱՐԱՆԸ.— Իզմիրէն կը գրեն Մոնքիհէօրի թէ Քալիմնոսի դատարանին դէմ բողոքներ է դատական նախարարութեան։ Այդ բողոքը կը վերաբերի ալպանիացի վաճառական Պ. Վալավարիի եւ Թրիէսթէ հաստատուած օսմ. վաճառական Պ. Քալիթրալիի միջեւ եղած դատի մը՝ քանի հազար ֆր. արժէքով կարգ մը ապրանք գոյքերու առանց թողուելուն առթիւ։ Դատարանին նախագահին եւ անդամներուն նկատմամբ քննութեան ձեռնարկուած է։

«ՌՈՍԻԱ» ապահովագրական Ընկերութեան Կ. Պոլսոյ ճիւղին տնօրէն Արտաշէս էֆ. Հիւրմիւզ այսօր Պէյրութ, Աղեքսանդրիա, Եաֆա եւ Երուսաղէմ կ՚ուղեւորի, հոն մասնաճիւղեր հաստատելու համար։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպանատան իրաւագէտ խորհրդական կարգուեցաւ Լեւոն էֆ. Սերվիչէն։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ անգլիական գաղթականութեան գլխաւոր անդամներէն մէկը՝ Պ. Ճօրճ Պէյքըր չորեքշաբթի Թագսիմի կողմը իր տանը մէջ մեռաւ 83 տարեկան։ Երկար տարիներէ ի վեր Յունաց Ուինլին առեւտուրով կը զբաղէր եւ անգլիացի վաճառականներուն երիցագոյնն էր։ Թաղման արարողութիւնը երէկ կատարուեցաւ։

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն պելճիքական հիւպատոս Պ. Կիւսթով Պատէթի մեռեր է։

ԴԱՆՈՒԲ ՍԱՌԱԾ.— Ճերնավոտայէն կը գրեն թէ Դանուբ սառած է եւ թէ Ճերնավոտայի եւ Ռուսճուքի միջեւ հեռաւոր երթեւեկութիւնը կը կատարուի։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹՂԹԱՏԱՐԸ. — Քէօսթէնճէի շոգենաւը երէկ ալ չբերաւ եւրոպական թղթատարը, վասն զի Հունգարիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ երկաթուղիները ձիւնով ծածկուած են։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Փետր. 1էն 7, Կ. Պոլսոյ եւ արուարձաններուն մէջ պատահած մահերուն թիւն է 357, որոնց 3ը՝ կարմրուկէ, 4ը՝ ծաղկախտէ, 8ը՝ թոքախտէ, 42ը՝ շնչառական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան պատճառներէ։ Ծաղկախտ պատահած տեղերն են.—Բերա՝ 1, Էյուպ՝ 1, Նէնի Պոլշէի հիւանդանոց՝ 1 եւ Սիւլէյմանիէ՝ 1։

ԱՆԱՏՕԼԻԻ երկաթուղիին Ընկերութեան կողմէ Գերմանիա յանձնարարուած վագոններէն վեց հատ եւ երեք վագոն շալմէր, Սիրքէճի բերուեցան, երէկ մակոյկներով Հայտար Փաշա փոխադրուեցան։ Այդ վագոններուն ամէնքն ալ ելեկտրական լոյս ունին եւ շոգիով կը տաքնան։ Ասոնք թղթատարի յատուկ են։

Պ. ԷՎԼԷՆԻՏԻ որ ժամանակէ մը ի վեր Աթէնք կը գտնուի, հարիւր հազար տրամի նուէրներ է հելլէն կառավարութեան։

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ՅՈՔՈՒՇԻ մէջ տեղի ունեցած հրդեհին համար ստուգողական քննութեան ձեռնարկուած է։ Ամէն օր վաճառատուներէն մէկը կրակարան մը կը գտնէր եւ իրիկուան այդ կրակարանը կը յանձնէր դուրսը գտնուած խանութի Արշակի խանութը։ Կրակի գիշեր կրակարանին մէջ կրակ չգտնուելով չէ յանձնուեր։ Վաճառատուներուն բանալիներն ալ ամէն իրիկուն կը յանձնուէին տանուտէր Արթինի։ Արթին յայտարարեց թէ բանալիները թէեւ իրեն տրուած էին, սակայն ինք տեղեկութիւն չունէր որ կրակարանին մէջ կրակ չըլլալով դուրս չէր հանուած։ Այս պարագաներէն թէեւ կը հետեւցուի որ հրդեհը դիպուածի արդիւնք է, սակայն ոստիկանութիւնը տակաւին կը տանի քննութիւնները։ Շէնքերը, որոնք Կէօչէեան Արամ էֆ.ի, ազգին Տիրան Նիւմրեկէրեանի եւ այլն սեփականութիւնն էին, երեք հազար ոսկիի ապահովագրուած էին, իսկ պարունակները՝ 14,000 ոսկի։ Հրդեհը այրած վաճառատուներէն երէկ դրամարկղ մը դուրս հանուեցաւ որ 108 ոսկի եւ կէս ու կէս այրած պանքանոտներ ունէր։

ՊԵՐԱՅԻ մէջ գտնուող Չպուքճեան էֆ.ի վաճառատունէն, ինչպէս նաեւ երէկ ծանուցինք, գողցուած գանձանակներուն մէջէն երեք-չորս հարիւր ոսկի կը հաշուուի։ Երկու դրամարկղերու վրայ խորտակման փորձեր եղեր են, առանց յաջողելու։ Վաճառատան մէջ գողի գործիքներ գտնուեր են։

ՈՃԻՐ ՄԸ.—Անցեալ գիշեր ուշ ժամանակ քանի մը հոգի Բերա, Գալաթա, Մարթիկօլը Գօզմոսի գինետունը բանալ տալ ուզեցին. գինեպանը ընդդիմացաւ, ըսելով որ ժամանակը ուշ է, բայց վիճաբանութեան մէջ ... Այդ խօսքին հոգին ներս խուժեցին եւ ատոնցմէ մէկը՝ Խանձէ Ռասիմ դանակը քաշելով գինեպան Գօզմոսը կոնակէն վիրաւորեց. Կ՚ըսուի թէ ասկէ առաջ նոյն գինետան մէջ կռիւ մը տեղի ունենալով Ռասիմի գլխուն գաւաթ մը զարնուած էր եւ թէ Ռասիմ գինեպանին կը վերագրէր այդ պարագան։

ՈՉԽԱՐԻ ՏՈՒՐՔԸ

ՆՈՐ ՀՐԱՀԱՆԳ

ԳԼՈՒԽ Դ.

Ոչխարի Տուրքի գանձումը

Յօդ. ԼԳ.— Ոչխարի տուրքը երեք հաւասար մասերու պիտի բաժնուի եւ ոչխարահամարի սկսած ամսէն եւ յաջորդ երկու ամիսներուն մէջ պիտի գանձուի։

Յօդ. ԼԴ.— Եթէ ոչխարի տէր մը ոչխարահամարի սկսած ամսէն սկսեալ մինչեւ երրորդ ամսուն վերջը չհատուցանէ ամբողջ տուրքը կամ մէկ մասը, երկու օրէն իրեն կը հաղորդուի ներկայ հրահանգին կցուած ծանուցագրին պատճէնը, զոր կը կնքեն գիւղապետները սկսեալ մինչեւ նահանգին վարչական ժողովներուն նախագահող նիւթական մեծ պաշտօնեաները եւ տեղական նիւթական պաշտօնեաները։ Այս ծանուցագիրը հարկահաւաքներուն կողմէ կը յանձնուի ոչխարի տէրերուն, եւ եթէ անոնք հոն չգտնուին, նոյն տեղին կամ գիւղին իմամին եւ մուխթարին. եթէ ծանուցագիրին յանձնուելէն չորս օր վերջը դարձեալ չհատուցուի ոչխարի տուրքը, ի ներկայութեան գիւղին մուխթարին, եւ գիւղաքաղաքներու մէջ՝ ի ներկայութեան քաղաքապետութեան պաշտօնէի մը, ոչխարահամար կատարող հաւաքիչը պարտականին ոչխարներէն հարկ եղածին չափ կ՚առնէ, եւ զանոնք ի ներկայութեան յիշեալ անձերու ծախելով, հասոյթէն վար կը դրուի ոչխարի տուրքը։ Պետական տուրքի համար եթէ ոչխար եւ այծ առնուի, թիթիլի այծերն ու «տալըզ»ները մէկ ամիս առաջ պիտի ձգուին. իսկ պետական տուրքի վճարման համար բաւականաչափ ոչխար եւ այծ առնուելով, ծախուած ժամանակ տէրը կրնայ իրեն համար օգտակար եւ լաւագոյն դառնածները զատել եւ վար դնել։ Եթէ ոչխարին տէրը ծախած ըլլայ զանոնք տալ ուզելով, տուրքերուն գանձման կանոնագրին ԺԶ. յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, իր ունեցած ինչքերէն, ապրանքէն, եւն. ալ կրնայ ծախուիլ։ Օտար երկիրներէ բերուելով ուրիշ տեղ փոխադրուող եւ մսավաճառներուն քով գտնուած ոչխարներու տուրքը ոչխարահամարէն անմիջապէս առաջ կ՚առնուի։

Յօդ. ԼԵ.— Օտար երկիրներէ բերուած եւ ուրիշ տեղ փոխադրուող ոչխարը ո՛ր գիւղին սահմանին մէջ որ կը գտնուի, այն տեղի ոչխարներուն հետ պիտի համրուի. եւ ինչպէս տեղական ոչխարներունը, անոր ալ տուրքն երեք անգամէն պիտի վճարուի. պիտի հարցուի այն ոչխարներուն տէրերը թէ ո՛րչափ ատեն պիտի մնայ այն գիւղին մէջ, եւ տրուած պատասխանին վրայ, երեք հաւասար մասի պիտի բաժնուի գանձուելիք տուրքը, որուն համար պատասխանատու կոլանաւորներէ երաշխաւոր պիտի առնուի, Պետական Գանձուն իրաւունքն ապահովելու համար։ Եթէ այս կերպով չապահովուի ոչխարի տուրքին վճարումը, ոչխարահամարէն վերջ միանուագ կը գանձուի, երբ ուրիշ տեղ պիտի տարուին ոչխարները, եւ եթէ տուրքն հնչուն դրամով պիտի վճարուի, ԼԴ. յօդուածին մէջ ցուցուածին նման պէտք եղածին չափ ոչխար կը ծախուի, եւ տուրքը գանձուի։

Տե՛ս Դ. երես Ճաբոնական Թէյի ծանուցումը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովը հրաւիրուած է վաղը նիստ գումարել Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, օրակարգին վրայ ունենալով Երուսաղէմի խնդիրը։ Վաղուան նիստին պիտի ներկայացուի Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին մէկ նամակը վանական գործերու նկատմամբ, ուր իր վերջին Տնօրինութիւնները հաղորդուած են։ Ս. Պատրիարքն ալ պիտի պարզէ իր տեսութիւնները։

— Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը վանքին մէջ Ժառանգաւորաց վարժարանի բացման ձեռնարկած ըլլալով դիմում ըրած է Պատրիարքարան, խնդրելով որ հոգելոյս Շահնազարեան Կարապետ Վ.ի կտակաւ թողած գումարը, որ իբրեւ աւանդ կը մնայ, իր տրամադրութեան ներքեւ դրուի, նոյն վարժարանի մատակարարութեան գործածուելու համար։ Թէեւ այս գումարը այժմ ապահով ձեռքի մէջ կը մնայ, այսինքն Իզմիրեանց Յանձնաժողովին տրամադրութեան ներքեւ եւ տարեկան տոկոսը կը ստացուի, սակայն Ս. Կաթողիկոսը հարկ տեսած է այժմէն Կիլիկիոյ աթոռին յատկացնել։

— Գումգաբուի Լուսաւորչական ազգային վարժարանը Գարակէօզեան էֆ.ի նպաստով հիմէն վերանորոգուած, սակայն մինչեւ հիմայ որ եւ է յիշատակարան դրուած չէր։ Թաղ. Խորհուրդը այս անգամ հարկ զատեր է զետեղել այդ վերանորոգութեան վերաբերեալ յիշատակարանը եւ վերջին անգամ Գարակէօզեան էֆ.ի կողմէ նուիրուած 30 ոսկին յատկացուցեր է նոյն մանկապարտէզի գրասեղաններու շինութեան։

— Բալըքէսիրի Առաջն. Տեղապահ Տ. Կորիւն Վ. նամակաւ իր պաշտօնէն հրաժարականը մատուցանելով, Պատրիարքարանէ խնդրած էր որ արտօնութիւն տրուի իրեն Պոլիս գալու։ Տ. Կորիւն Վ. իր այդ նամակին մէջ յիշած է իր հրաժարման տեղի տուող պատճառները, որոնք առաջ եկած են տեղւոյս միջեւ ծագած անհամաձայնութիւններէ։

— Ատանայի Առաջնորդ Տ. Մուշեղ Վ. ամսոյս 1ին Իզմիր հասեր է Աֆիոն Գարահիսարի ճամբով եւ ընդունուեր է քահանաներէ եւ Թաղ. Ժողովներու անդամներէ։ Տ. Մուշեղ Վ. Իզմիրի Հիւէյ օթելը իջեւաներ եւ հետեւեալ օրը այցելութիւն տուեր է Դուրեան Սրբազանի որուն աշակերտներէն եղեր է։ Այցելեր է նաեւ եկեղեցին, վարժարանները եւ հիւանդանոցը։ Մուշեղ Վ. երէկ պիտի մեկնէր Իզմիրէն Մերսին։

— Նեվշէհիրի Թաղ. Խորհրդոյ եւ տեղւոյն ազգայիններուն միջեւ եկեղեցական եւ կրթական խնդիրներու առթիւ անհամաձայնութիւն ծագելով, Գոնիոյի Առաջն. Փոխանորդին պաշտօն տրուած էր Նեվշէհիր երթալ եւ խնդիրը քննելով կարգադրել։ Այս անգամ տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը ծանուցած է Պատրիարքարան թէ այդ վէճը վերջացած է, որով Գոնիոյի Առաջն. Փոխանորդին ուղեւորութիւնը աւելորդ է այլ եւս։

—Թէքիրտաղէն Պատրիարքարան հասած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն Առաջնորդ Տ. Վահրիճ Վրդ. Տարտանէլ մեկնած է։

—Սամսոնի Առաջնորդ Տ. Յակոբ Եպ. տեղեկանալով որ Գաւառական Ժողովին կողմէ գանգատագիր մը ուղղուած է Պատրիարքարան տեղւոյն Առաջնորդարանին դէմ, ինքն ալ դիմումագիր մը ուղղած է Պատրիարքարան, խնդրոյն վիճակին վրայ տեղեկութիւններ հաղորդելով եւ Պատրիարքարանէ կարգադրութիւն մը խնդրած է։

—Խասալի (Արմաշ) եկեղեցիին Տ. Խորէն քահանան ասկէ առաջ հրաժարած եւ մերժուած էր հրաժարականը։ Յիշեալ քահանան վերստին դիմում ընելով Պատրիարքարան իր վիճակը պարզած եւ խնդրած է դարձեալ որ Պատրիարքարանը Խասալի եկեղեցիին մէջ պաշտօնավարել չտայ իրեն։

—Պուլկարիոյ քաղաքներու եկեղեցական եւ կրթական վիճակին վրայ կրկին դիմումներ եղած են Պատրիարքարան, խնդրելով որ Պատրիարքարանը ուղղակի հոգածութիւն մը կատարէ տեղւոյն եկեղեցական գործերուն վրայ։ Վառնայի մէջ եկեղեցական գործերը անկարգ ընթացք մը ունին. Նմանապէս ուրիշ քաղաքներ, ինչպէս Շումլա, Պազարճըք, Ռուսճուք եւայլն։ Իրաց այս կացութիւնը վերջ մը տալու համար անհրաժեշտ է Պուլկարիոյ համար քարոզիչ եկեղեցական մը ղրկել։

—Կայս. մասնաւոր թիկնապահ Ֆէրիդ Ֆէհիմ փաշա չորեք գիշեր ներկայ գտնուելով Բերա-Պէլլէվիւի մէջ տեղի ունեցած Աղքատասէրի Պարահանդէսին, 30 ոսկի նուիրեր է այս բարենպատակ գործին համար։ Սոյն պարահանդէսին հասոյթը եղած է 700 ոսկի, որմէ պիտի զեղչուին ծախքերը։

ՃՇԳՐՏՈՒՄ ՄԸ

Ձեր օրաթերթին 5786 թիւին առաջին էջին վրայ «Արոււանեալ Գործեր» խորագրին տակ գրուած թղթակցութիւն մը երեւաց «Տեղեկատու» ստորագրութեամբ։ Այս յօդուածը, որուն գրողը չենք կարծեր որ այս տեղացի ըլլայ, յերիւրանք մըն էր՝ արատաւորելու համար մասնաւորապէս Վիճակիս Առաջն. Փոխանորդ Տ. Կարապետ Ծ. վարդապետին անունն ու պատիւը։

Առաջին. մեր վարժարանը՝ կը հաստատենք որ՝ ասկից առաջ աւելի բարեկարգ վիճակի մը մէջ գտնուած է։ Երկրորդ. Որքան որ ստոյգ է մեր եկեղեցիին գետինը պատրաստ ըլլալու մասին տրուած լուրը, նոյնքան չինծու է «անոր շինութեան ծախքը պատրաստ էր ընելէն թեքը ասելցնել դարձեալ թէ «ուրախութեամբ կը լսենք որ Վսեմ. Աբրէ էֆ. Ուզէն տրամադրութիւն եւ փափաք յայտներ է գիւղիս եկեղեցիին շինութեան ծախքը հոգալու...»։ Զենք գիտեր թէ ո՛ր գիւղացի է այդ կեղծ «Տեղեկատուն» որ բարերարութիւնը կ՚ուրանայ, մինչ քաղաքի խմնալու այդպիսի ...։ Մեր մտքին մէջ եկեղեցական երկրպագութիւնները կանոնաւորելու համար դպրաց դասու մը կազմութեան պէտքը ամէնէն առաջ Տ. Կարապետն էր որ զգաց եւ ի գործ դրաւ օրինաւորապէս։ Ինչ էր որ հասատաց տեղւոյս դպրաց դասը, որուն մէջ կը գտնուէր նաեւ այդ նամակին սուտ տեսող մ՚մն ալ, որ անդամներուն մէջ գժտութիւն սերմանելուն պատճառաւ յանդիմանուեցաւ եւ մեծամասնութեան առաջարկութեամբ ըր մերժուեցաւ պաշտօնէ։

Անոր այս պարագային ծագում առած քինախնդրութիւն մըն է որ լրջօրէն եղած է այդ յօդուածին, ուր անուանորհուած է Առաջ. Փոխանորդ Հայրը. որ Սահիթեանս Սրբազանի հրամանով գիւղս եկած է, հոս երեւան եկած Հաւլմէսկօ(?) դաւանութեան խնդրոյն համար, եւ յաջողած է՝ առաջքը առնել այդ ծանօթ շարժման։ Հրահրած է ամէնուն կրօնասիրական եւ կրթասիրական զգացումները։ Նախաձեռնութիւնն ունեցած է բանալու գիւղիս աղջկանց նոր վարժարանը եւ հոգաբարձութիւն մը հաստատած լաւագոյն կանոնց խնամակալութեան։ Իր հոգեխրատ յորդորներովը կարողացած է յորդորել կարգ մը կուսակցական խնդիրներ ու ընտանեկան վէճեր, եւ խափանել հարսնիքներու մէջ զգայութիւն ունեցած կարգ մը անտեղի սովորութիւններ։

Ի դիմաց Քահանայից

ՄԿՐՏԻՉ ՔԱՀԱՆԱՅ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Ց. ՎԱՐԴԻԵՐԵՍԵԱՆ	Խ. Կ. ԹԱՊԱՔԵԱՆ

Արսլանպէկ

Տե՛ս Դ. երես Քարմէլ Օրիէնթալ գինիի եւ քօնեաքի ծանուցումը։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԹՈՔԻՕ, 10 փետր.— Ռէօյթէր կ՚ըսէ.— «Զանազան գործողութեան նշաններ, ինչպէս նաեւ բերնէ զօրութեանց համախմբումը ցոյց կուտան թէ Ռուսները մտադիր են յարձակիլ Քուրոքի զօրավարին ձախ թեւը։»

—Քուրոքի զօրավարին զինուորները կը շարունակեն ամրութիւններ շինել ռուսական գիծին ամբողջ երկայնքը։

ՖԼԷՆՍՊՈՒՐԿ.— Պալթիկի ռուսական երրորդ նաւատորմիղը այս առաւօտ անցաւ Լանկէլանտ կղզիին հարաւային ծովէն։

ՔՈՓԷՆՀԱԿ.—Սամսէօ կղզիէն կը ծանուցուի թէ ռուսական երրորդ նաւատորմիղը, կէսօրէն առաջ, անցեր է դէպ ի հիւսիս երթալով։

ԹԱՆՃԷՐ.—Երեք ածխաբեր չոգենաւեր, մէկը՝ գերման, երկրորդը՝ հոլանտական եւ երրորդը՝ դանիական այս իրիկուն Թանճէրի նաւահանգիստը ժամանեցին։ Պիտի սպասեն երրորդ նաւատորմիղին ժամանմանը, ածուխ տալու անոր։

ՓԱՐԻԶ.—Հիւսիսային ծովի միջադէպին քննիչ յանձնաժողովը անցեալ չորեքշաբթի, քանի մը անգամ գաղտնի գումարուեցաւ։ Կը կարծուի թէ յանձնաժողովը պիտի ընդունի թէ Ռոժեսթվէնսքիի ծովակալը կրնար իրեն զինքը վտանգի մէջ կարծել, եւ հետեւաբար անոր ընթացքը պախարակելի չէ։ Յանձնաժողովը, սակայն, նկատողութեան պիտի առնէ Ռուսիոյ յանձնառութիւնը՝ իր կողմէ Հըլլի միջադէպին զոհերուն ըլլալիք հատուցմանց համար։

—Մուքտէնէն կը հեռագրեն թէ ռուսական իշխանութիւնները նոյն քաղաքին մէջ ճաբոնական լրտեսութեան ընդարձակ կազմակերպութիւն մը երեւան հաներ են։ Տասնըութ Չինացիներ ձերբակալուեր են։

—Պետերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ ծանր անհամաձայնութիւններ կան Պալթիկի ռուսական նաւատորմին հրամանատար Ռոժեսթվէնսքի ծովակալին եւ Պետերսպուրկի նաւային ընդհանուր սպայակոյտին միջեւ վերջին անգամ ծովակալին ղրկուած հրահանգներուն հետեւանքով։

—Պետերսպուրկէն առնուած հեռագիր մը նոյնելով Պալթիկի ռուսական նաւատորմի սպաներէն շատերը հիւանդ են եւ Ռուսիա կը վերադառնան։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան Հեռագիրներուն մէջ)։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Սէրկէյ մեծ դուքսին յուղարկաւորութիւնը ամսոյս 23ին պիտի կատարուի Մոսկուայի մէջ։ Թաղումը մայրենի տեղի պիտի ունենայ Պետերսպուրկի մէջ։

ԲԵՐԼԻՆ. — Խորհրդարանը երկրորդ ընթերցումով ընդունեց առեւտրական բոլոր նոր դաշնադրութիւնները։

ՍՕՖԻԱ.—Սէրկէյ մեծ դուքսին մահուան առթիւ երէկ առաւ. հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Սոֆիայի մայր եկեղեցիին մէջ. Ներկայ գտնուեցան ռուսական հիւպատոսարանին բոլոր պաշտօնեաները, Ֆրանսայի փոխ-հիւպատոսը, Սերպիոյ եւ Ռումանիոյ հիւպատոսարաններուն ներկայացուցիչները, բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, Սպարապետէն ատենապետը, նախարարները, քաղաքապետը եւայլն։

— Սէրկէյ մեծ դուքսին մահուան համար փետր. 5]18էն սկսեալ սուգ որոշուեցաւ։ Բանակին մէջ ալ վեց օր սուգ պիտի պահուի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 7 Փետրուար			
Օսմ. Փոխառութիւն Միացեալ	Օ. Ո.	87	25
Ամէնէն բարձր գին	»	87	28
Ամէնէն վար գին	»	87	17
Ռումէլիի երկաթուղի գաղ.	Ֆր.	128	—
Ամէնէն բարձր գին	»	128	12
Ամէնէն վար գին	»	127	50
ԲԱՑՈՒՄ 8 Փետրուար			
Օսմ. Փոխառութիւն Միացեալ	Փ. Վ.	87	25
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	128	—
Շիրքէթի Խայրիէ		90	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		15	30
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		432	—
Տէրքոս		250	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	65
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	30
» ժուիսանս		2	10
» պարտաթուղթ		437	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		510	—
Թունէլ		94	—
[illegible] Ա		298	50
» » » Բ		268	—
Լավրիոն		48	50
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	97
» պարտաթուղթ	«	523	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	12
Փարիզ » »	Ֆր.	22	85
» » » չէք	»	—	
Բեռլին առաջնա չէք	մարք	18	31
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	19
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	109	33
Բօլ Էմբէրիալ	»	20	—
[illegible]	»	51	06
[illegible] ոսկի	»	108	05
Մէճիտիէ	»	—	—
[illegible]	Օ. Ո.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 20 Փետրուար			
Անգլիական Քոնսոլիտէ		90	75
Միացեալ պարտք բաց.		88	75
Միացեալ պարտք գոց.		88	75
Օսմանեան Պանքա		13	87
Թուրքական 1888-1889		91	—
Հելլենական 5 %		50	—
» Մոնոփոլ		51	50
Պուլկարական 1892		96	75
Եգիպտական Իւնիֆիէ		105	87
Ճափոնական %		88	63
Թրանսվալ		8	60
Չարթըրտ		1	65
[illegible]		25	32 1/2
ՓԱՐԻԶ, 20 Փետրուար			
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	02
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	90	37
Միացեալ պարտաթուղթ գոց.	»	90	30
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	598	—
Օսմանիէ	»	—	
Ռումէլիի երկաթուղի	»	131	75
Օսմ. [illegible]	»	472	—
Օսմ. Ռէժի	»	365	—
Բէյրութ Թիւրք 4 %	»	512	—
Քրէտի Լիոնէ զուփոնը կտրած	»	1166	—
Իտալական Ռանթ	»	104	50
Սպանիական արտաքին	»	92	65
Աւստրիական	»	103	—
Թրանսվալ	»	95	—
Ռուսական 4 %, 1901	»	92	27
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	200
Դրամագին	»	—	—
ՎԻԷՆՆԱ, 20 Փետրուար			
Չէք. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	20
Ռումէլիի երկաթուղի	»	185	—
Օսմ. Ռէժի	»	322	—
ՊԵՐԼԻՆ, 20 Փետրուար			
Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	88	89
Ռումէլիի երկաթուղի	»	121	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	90
Ֆրն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	340
ՊՐԻՒՍԷԼ, 20 Փետրուար			
Միացեալ պարտք		—	—
Ռումէլիի երկաթուղի		—	—

4 % ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ա. Սէրի

Այս փոխառութեան պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը լրացած մարտ 1ին սուրասով վերջամասով տոկոսները պիտի վճարուին այդ թուականէն սկսեալ Օսմ. Պանքային Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին արժեթուղթերու դիւանին կողմէ։ 20 անգլ. ոսկի անուանական արժէք ունեցող իւրաքանչիւր պարտաթուղթի՝ 44 ղրուշ տոկոսագրամ, ներկայացնելով ժամանակով պարտաթուղթերը, որոնց վրայ դրոշմ պիտի փակցուի։

Կրկնակ օրինակներով ներկայացուելիք «պորտըրօ»ներուն «ֆորմիւլ»ները պարտաթուղթի տէրերուն տրամադրութեան տակ պիտի դրուին ամսոյս 25էն սկսեալ։ 1—25

5]18 փետր. 1905

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1852
Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՃԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ճիլը Զուղաքենեանց դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար եւ նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն, բառ արտաբերում, ծամելու գործածութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ատամնաբուժական միջոցներու ամենայն ... 42

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէսօ ...) ...

PHOENIX ASSURANCE L Co.

“ՖԻՆԻՔՍ”

ESTABLISHED 1782

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ առաջ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վճռակ մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ՚ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ եւ շարժուն ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ Ւ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ։ Ցա՛րդ վճարած է աւելի քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ եւ գաւառաց։ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիքալէթ խան, Պաճէ Օրօմոնի խով Ղալաթիա

Փոխ գործակալք ի Պոլիս
ՌՈՒԲ. ԱԲԻԿԵԱՆ ՃԻՎԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ
Եմին պէյ խան Ֆինճանճեան խան
45 Զնճիրլի բիւզուքճու
1—50 Ա. ԷՆՖԻՍԵՐՃԵԱՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԻԿԱՐԷԹԻ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ԹՈՒՂԹԵՐ

ԱԶԴ.— Ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու հասարակութեան թէ կայս. կառավարութեան կողմէ ստացած արտօնութեան համաձայն, ի վաճառ հանած է սիկառի թուղթի տետրակներ, որոնց մէջ նշանակուած են Ռումէլիի երկաթուղի պարտաթուղթերու թիւեր եւ վիճակահանութեան թուականը, երբ միայն արժէք ունին։ Սիկառ թուղթերուն վրայ նշանակուած վիճակահանութեան մէջ շահող թիւերը իրաւունք ունին յիշուած պարգեւները առնելու։

Դիտողութիւն.— Ընկերութիւնը ամէն զգուշութիւն ձեռք կ՚առնէ, որպէս զի վիճակահանութեան մէջ արդէն իսկ շահած թիւեր չնշանակուին թուղթի տետրակներուն վրայ։ Բայց եթէ երբեք տետրակներու տպագրութեան եւ վաճառումի միջոցին երկաթուղիներու վիճակահանութիւն մը քաշուի, եւ արդէն իսկ շահած պարգեւներուն թիւերը նշանակուած ըլլան սիկառի տետրակներուն վրայ, Ընկերութիւնը որոշած է 5 ղրշ. տալ այն ծխողներուն որոնք այդպիսի տետրակ մը կը ներկայացնեն իրեն։ Եթէ երբեք հասարակութիւնն ալ տետրակներ ունենայ, կրնայ Ընկերութեան ներկայացնել եւ 5 ղրշ. առնել իւրաքանչիւր տետրակին համար, փոխանակ 10 փարայի։ Թէեւ այս ծանուցումը քիչ անգամ պիտի հրատարակուի, բայց միշտ միեւնոյն նշանակութիւնը պիտի ունենայ։ 3—5

ՈՍԿԻ ՇՔԱՆՇԱՆ, ՓԱՐԻԶ 1900

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

Վարշաւիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծմամբ

1903 յունուար 2ին, որ այցելեցին «Քարմէլ Օրիանթալ»ի մառանները որ կը պարունակեն 600 տակառ եւ 49,000 շիշ. Մեր անձնական հրաւէրով, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ՄԱՔՈՒՐ ԵՆ

Փարիզի բժշկական Ֆագիւլթէին բրոֆեսէօր Ա. ՌՈՒՇԷԻ, Պորտոյի գիտութեանց Ֆագիւլթէին բրոֆեսէօր ԿԱՅՈՆԻ, [Համպուրկին քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՔԻ, Ս. Բեդերպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆեսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆեսէօր] Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ. Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

9 Երիճեքին եւ խցանի բաքսիլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը] 42—50

SOCIETE "CARMEL-ORIENTAL" RAISIN DE CBANAAN

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

Ծովակալեան Թէյ

Թէյը, որ այսօր գրեթէ բոլոր ժողովրդոց գլխաւոր ըմպելին դարձած է, ա՛յնքան բազմաթիւ տեսակներ ունի որ, արդարեւ գործածողներուն համար բաւական դժուար է լաւ ընտրութիւն մը ընել։ Այդ տեսակներէն ոմանք նշանաւոր են իբր անուշահամ եւ քաղցրաբոյր, ոմանք ալ թէեւ նոյնքան անուշակի համ ու հոտ չունին, գերազանց են սակայն իբր կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ. վերջապէս իւրաքանչիւր թէյ իր ուրոյն յատկութիւններն ունին որոնք զինքը կը զանազանեն ուրիշ տեսակներէ։

Սակայն կայ թէյ մը, որ այդ յատկութեանց ամէնէն կարեւորները կը միացնէ իր վրայ, այսինքն՝ գոյն, համ, հոտ եւ մանաւանդ կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ անզուգական ազդեցութիւն մը, եւ այդ թէյն է Ճաբոնի թէյը, որ այդ յատկութեանց շնորհիւ կը յարմարի ամէն տարիքի ու կազմութեան, ամէն կլիմայի եւ եղանակի եւ ամէն ճաշակի։

MARQUE DEPOSÉE

Եավրուեան եւ Իսագուլեան թէյի մեծ վաճառատունը, իր բազմաթիւ յաճախորդաց ծառայութիւն մը մատուցանելու համար, այս անգամ մեծաքանակ ներածած է Ճաբոնական զուտ թէյ մասնաւոր եւ խնամեալ տուփերով ու կը հրաւիրէ օգտուիլ այս առիթէն բոլոր անոնք, որ կը փափաքին ունենալ թէյ մը։

Համով, հոտով, առողջապահիկ եւ կազդուրիչ։

Սոյն վաճառատան մէջ կան նաեւ հնդկական, չինական, Սէյլան եւ Ճավայի ամենալաւ տեսակ թէյեր։ 58 35—40

Ուշադրութիւն մարգայի

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք եւ կը փափաքիք առանց նեղութեան խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Քօղէյ Պանոսի նման զզուեցուցիչ ջուրերուն զեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փութացէք գնել։

VILLACABRAS

սպանիականագոյն մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Թասդէօնեան գրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է եւ առ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ ուրիշ մաքրողական ջուրերու նման ոչ խիթ եւ ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ, Առաւօտ անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ՝ առանց վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս ժամ կէ... բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Գնդուցիւն, գլխացաւ եւ ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, ժամանակաւոր նեղութեան կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կ'ազատին անհանգստութիւններէ եւ անոր հետեւանքներէն։ 6—50

Կը ծախուի ամէն դեղագործներու եւ դեղավաճառներու մէջ։ 3

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.

1904 հոկտ. 25 (Ն. Տ.) չորեքշաբթիէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷԳԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ 662

Կայարան		Ապր. և Ճմր. Առաւ.
Գօնիա	մեկ.	12 30
Գաղին խան		1 1
Ջաւմրա		1 45
Արրէ Էօրէն		2 13
Մանտասուն		2 42
Գարաման	ժմ. մկն.	3 13 3 28
Սիւարովա		3 54
Այրան Էր-Տէրպէնտ		4 44
Ալոճա		5 20
Էրէյլի	ժմ. մկն.	5 45 6 5
Պուլկուրլու ժմ.	երեկ.	6 20

ԴԱՐՁ 621

Կայարան		Ապր. և Ճմր. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէյլի	ժմ. մկն.	6 50 8 50
Ալոճա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 1
Սիւարովա		10 43
Գարաման	ժմ. մկն.	11 7 11 22
Մանտասուն		11 55
Արրէ Էօրէն		12 24
Ջաւմրա		1 —
Գաղին խան		1 36
Գօնիա ժմ.	երեկ.	2 5

ՉԷՑԹՈՒՏՍ ԲԱԹԷՆԹ

ԻՆՎԷՆՏՈՐԻ ՍԷՅՖ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝

Ուղղուած Չէյթուտս Բաթէնթ Սէյֆ Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. Կայս. Պանքայի մէջ հաստատած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս գոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ

Ալալէմճի խան, Պոլիս

Հայթայթիչ Օսմ. Կայս. Պանքայի. դրամարկղի սենեակներ կազմակերպող գործակալութիւններ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, մասնաճիւղեր Սքիւպի Մանասթըրի մէջ։

ՆՈՍԹ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐՁՐ. ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԻՆ

Մեքենայի ամէնէն մեծ յանձնարարութիւնը որ եղած ըլլայ կառավարութեան մը, Ընկերութեան մը կամ անհատական Տան մը կողմէ, այն յանձնարարութիւնն է որ Նոսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յատկացուած է։ Երրորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 ՄԵՔԵՆԱՅԻ յանձնարարութիւն կուտայ Նոսթ Թիբրայթըր Քըմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ ԲՆԱՒ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ

Նոսք գրելու լաւագոյն մեքենան է.

Արեւելքի համար Գործակալ

ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ

Պոլիս, Ալալէմճի խան, Մէյտանճըգ փողոց։ 32 32—48

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

RUSSIA D'ASSURANCES

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐԷՆ 1881Ի ՀՐՈՎԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան եւ նաւերու առաջ եւ կորուստի դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,661,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	149,585,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	314,768,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագրին եւ տոկոս	56,585,800 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա։

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՐՇՖԻԼՏ 11 11—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոն
Ալպանօ	1069	Դոմօ	1491	Կոզօ	1111	Մալէօ	724	Րոզարիօ	136
Ալէքթօ	3607	Դակօ	1906	Կրոտոնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Տիբէրօ	1735
Արիոսթօ	2277	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մ.քա.ո	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տուրինօ	937	Հի.առ.	3723	Միլօ	1057	Սէրէրօ	1203
Գորտոնօ	1264	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Գրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հոմէր	595	Մուր Ա.	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Տիւամօ	5.4	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թորբօ	3327
Պըֆֆալօ	448	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5 40	Օհիօ	4100	Թոլէտօ	1470
Փէյրօ	1371	Էլտորատօ	1880	Ճ.Նօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թոլբիտօ	487
Գաբրիօ	1337	Էրագօ	1841	Քիէսօ	1053	Օրլանտօ	1555	Ուրպինօ	2429
Դամէօ	1241	Ֆիտօ	934	Քոլրինօ	2307	Բոլէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դագօ	1094	Ֆլորենտին	1628	Քովնօ	1700	Բոլօ	510	Վոլօ	1289
Դիրակ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1083	Րեալթօ	1229	Վիլթորին.	2396
Ծեւէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րոսալէօ	1663	Եէտօ	1350
Դիդօ	1697	Կաբիլէօ	3060	Լիվորնօ	1843	Րոլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլորատօ	4235	Կիկանօ	1143	Լոնճօ	3191	Րոմէո	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։

Ալեքօ շոգենաւը, նաւապետ Հիքս

Ալեբբօ շոգենաւը, նաւապետ Րէյմըրտ

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին։

Օսրիօ շոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ամսոյս 27ին։

Թայլօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն, ապրիլ 15ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ

Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միւմթ խան, Ղալաթիա 10 37—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ

Ն ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Փետր. 23ին Իմէրէթի, Մարսիլիայէն։

» 28ին Անատոլի, Սեւ ծովէն։

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ

Փետր. 24ին Իմէրէթի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։

» 28ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ Փարիզի համար 200 ֆր.

» » Մարսիլիոյ » 160 »

Բ. » Փարիզի » 150 »

» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։

15 23—50 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՔԻՆ

Որ շաբաթը երկու անգամ կը բանի Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոն.
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	559
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	4541
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Բոթնիա	2936
Ումպրիա	8128	Կիպրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2559
[illegible]	7392	Ալեբբօ	218
Աւրանիա	7269	[illegible]	16

Դիմել առ ՃՕԼԻ Ե. ՍԻԿԸՐ

12—50 Joly et Seagor

Թէլմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՐԻՍՈՒՅԵԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

7 1905 Յուն. 1էն ցնոր ծանուցման։ 10—10

Վոսփորէն կամուրջ

- 2 Գէշիթ. Իւսկիւտար.
- 2 10 Գուզղ. սկիւտար.
- 1 30 Ռ. հիսար. գնտ. պէպ. արնավ. գըչ. չէնկք. պէյլպ. օրթ
- 2 40 Գուզկ. սկիւտար.
- 1 30 Եէնիմ. մէզպ. պյքտ. Թարպ. Եէնիքէ. սթն. միրկ. պէշ.
- 2 20 Միրկ. բ. հիս. Գէպէք. Արնվ. Գըչ. Օրթ. Գէշիկթաշ.
- 2 Գէյք. Բշպ. Չպք. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գնտ. Վնք. Չէնկ. Գէյլ. գուզկ. պէշիք.
- 2 20 Գուզղ. սկիւտ.
- 2 15 Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. Եէնիք. միրկ. պէշիք.
- 3 Սթէն. միրկ. բ. հիսար պէպ. արն. գըչ Օրթ. պէշկթ.
- 3 45 Գուզկ. սկիւտ.
- 3 պէյք. բաշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. գանտ. պէշկ.
- 2 25 Ր. ա. գավաք. Եէնմ. մէզր. պյքտ. Թարպ. պէյք. ա. հիսար վանիք. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկթ.
- 4 Օրթ. գուզկ. սկիւտ.
- 4 30 Սկիւտար.
- 3 15 Եէնմ. մէզպ. պյքտ. Թրպ. Եէնք. միրկ. պէշիկ.
- 3 50 Սթէն. միրկ. բ. ա. հիսար. գանտ. պէպ. արնվ. գըչ. օրթ. պէշկթ.
- 4 30 Չնկլ. պէյլ. Գուզղ. պէշկ.
- 5 15 Գուզղ. սկիւտ.
- 4 30 Գէյք. բշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. գանտ. պէյլ. պէշկթ.
- 5 40 Ռ. հիսա. վանք. չէնկք. պէյլպ. գուզկք. պէշիկթաշ.
- 5 20 Օրթ. պէշիկթաշ սկիւտար.
- 4 23 Ր. ա. գավաք. Եէնմհլ. մապ. պէքտ. Թարպ. Եէնք. սթէն. միրկ. բ. հիսար. պէպ. պէշիկ.
- 5 30 Գէպ. արնվտ. օրթք. պէշիկթաշ.
- 6 55 Գէշիկ. զապթաշ.
- 5 20 Թրպ. պէյքզ. բաշպ. չուպլ. զանլ. ա. հիսար. գնտ. պէպ.
- 5 45 Եէնիմ. մէսրպ. պէյքտ. Թրպ. Եէնք. միրկ. բ. հիս. պէպ. արնվ. գուրչ. օրթ. պշկթ.
- 7 40 Գուզկ. պէշիկթաշ.
- 7 50 Արնվտք. վանիք. չէնկլք. պէյլպ. օրթք. գուզ. պէշիկթաշ.
- 8 Եէնիմ. մէսրպ. պէօյքտ. Թարպ. Եէնիք. սթէն. միրկ. բ. հիսար. պէպ. արնավտք. գուրչ. օրթ. պէշիկթաշ.
- 8 14 Ր. ա. գավաք. մէսրպ. պէօյք. Թրպ. պյք. բաշպ. չ. ւպլ. զանլ. ա. հիսար. գանտ. վանիք. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկթաշ.
- 8 55 Գէյք. բաշպ. Եէնիք. չուպլ. սթէն. զանլ. միրկ.
- 9 30 Եէնիմ. մէսր. պէօյք. Թարպ. Եէնիք Մրկ. բ. հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.
- 10 10 Գէյք. Եէնիք.
- 10 30 Գէյք. բաշպ. չուպլ. զանլ. ա. հսար. գանտ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. պէշիկ.
- 11 20 Օրթ. գուրչ. սկիւտ.
- 11 30 Վանիք. պշիկթ.
- 10 15 Գէյք. բաշպ. Եէնիք. չուպլ. սթէն. զանլ. միրկ. բ. ա. հիսար. գանտ. պէպ. արնվտ. չէնկ. պէյլ. օրթ. գուզկ. պէշիկ.
- 11 Եէնիմ. մէս. պէօյք. Թարպ. Եէնիք. միրկ. բ. հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.

Կամուրջէն Վոսփոր

- 2 35 Գէշկթ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. սթն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ. բ. ա. գավաք.
- 2 45 Գապթ. պէշկթ. իւսկ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. վնք. պէպ. գանտ. ա. բ. հիս. միրկ. զնլ. սթն. Եէնք. բշպ. պյքզ. Թրպ.
- 2 50 Գուզկ.
- 3 — Գշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզ. բշպ. պէյքզ
- 3 20 Գշկ. Գզկ.
- 3 15 Գէշկթ. չէնկք.
- 3 50 Գէշկթ. սկիւտ. օրթ.
- 4 5 Գէշկ. օրթ. գըչ. արնավ. պէպ. բ. հիսար միրկ. սթն. Եէք. Թրպ. պէօյիք. մէս. Եէնմ.
- 4 20 Գապթ. պշկ. գուզկ. պէյլ. չնկլ. ա. հիս.
- 5 Սկիւտ. Օրթ.
- 4 50 Գզկ.
- 5 Գէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիր. գանտ. ա. հիսար զանլ. չուպ. բաշպ. պէյք. Թարպ. պէօյք. մէզ. Եէնմ.
- 6 Գապթ. Գէշկթ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. սթէն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ. բ. ա. գավաք
- 7 15 Գէպ. գանտ. բ. ա. հիսր. միրկ. զանլ. սթէն. չպուզ. Եէնիք. բաշպ. Գէյք
- 6 45 Գշկ. Իւսկ. գուզկ. օրթ. Գէյ. չէնկ. գըչ. արնվ. վանիք.
- 7 30 Սկիւտարէ գուզկ.
- 7 30 Գէշկթ. օրթ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէսպ. Եէնմ.
- 9 Գշկթ. Թրպ.
- 8 15 Գապթ. պէշկթ. սկիւտ.
- 8 45 Գշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. գանտ. ա. հիսար. զանլ. չպուր. բշպ. պէյքզ.
- 9 50 Միր. Եէնք. պէյքզ.
- 9 10 Գէշկթ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. սթն. Ենք. Թրպ. պէօյ. մէս. Եէնմ.
- 10 25 Գէշքթ. գանտ. ա. հիսար զանլ. չըպուք. բշպ. պէյք. մէսպ. բ. ա. գավաքք
- 9 45 Գէշիք. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնավ. Գէպէք. գանտ.
- 10 30 Գշկ. պէպ. միրկ. սթն. Եէնք. Թրպ. պէօյ. մէս. Եէն.
- 10 30 Սկիւտար
- 10 45 Գպթ. պշկ. Իւսկ. օրթագէօյ
- 10 50 պէշկթ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք.
- 10 45 Գէշիկ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. բ. հիս.
- 11 25 Սկիւտ. Գուզկ.
- 11 30 Գշքթ. միրկ. սթէն. Ենիք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ.
- 11 35 Գէշկթ. պէյլ. գանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզ. բաշպ. պէյքզ
- 11 40 Գէշկ. օրթ. Գըչ. արնվ. պէպ. բ. հիս. միրկ. Եէնք.
- 11 50 Գուզ. պէյլ չէնկ. վանի. պէպ.
- 12 10 Գէշկթ. օրթ. գըչ. արնվ. պէպ. բ. հիսար. միր. Ենք. սթէնիա.
- 12 15 Գէշկ. գզկ. պէյլ. չէնկ. գանտլ. ա. հիս. զանլ. բաշպ. պէյք.
- 12 15 Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ.

Առանցմէ զատ Գապաթաշի ու Սիրքէճիի միջեւ ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն կը կատարուի, ժամ 2.45էն մինչեւ 12.15։

Գէշիկթաշի եւ Սկիւտարի միջեւ, ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն մը կը կատարուի, ժամ 2էն 12 30։

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Փետր. եւ

- Գշ. 8]21 Իզմիր, Պիրէօ, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սայտի ու Սուրիոյ նաւահանգիստներու հետ։
- Գշ. 8]21 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Քերասուն, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։
- Դշ. 9]22 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։
- Եշ. 10]23 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս Արեւ-Ազով, Օտեսա-Քէրսոն, Օտեսա-Նիքօլայէվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
- Եշ. 10]23 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
- Ուր. 11]24 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայտ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
- Շբ. 12]25 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։

39—50

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանողներ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	Ալմէրիան	3500
Դեւոնեան	10500	Իթէրիբէն	3500
Պօհէմիան	10500	Արմէնեան	2000
Լանքաշիրեան	9000	Իպէրիեան	3500
Ուինիֆրետեան	9000	Արգենտին	3500
Քոլոմպեան	8000	Ափէնթեան	2500
Քոլոնեան	8000	Սիւոյլուշեան	2500
Կոսթրեան	8000	Կիստեփի	350
Իթէնինեան	8000	Լէսոքեան	2000
Քալիֆոռնեան	8700	Մինձօ	900
Կիաքօնեան	8700	Օրօթօ	800
Իլամբեան	3700	Լեզօն	8
Դալմաթեան	3500		

Ապրանքի տեսակներն կը խնդրուի խոյս, ապրանքի պէտք փոխադրելու համար Ղալաթիոյ մաքսատունը հասնելու համար իրենց հասնելնուն գրելով շոգենաւերուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ Ղալաթիա, քարափին վրայ

13 34—50 [illegible]

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1904 նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ—ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԻՐՁ Կառ. Թ. 223 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	3 —
12 42	» Կէօքճէ Քըշըք	»	2 20
1 39	» Սապանճը Պունար	»	1 38
2 33	» Ալթունթաշ	»	12 42
3 15	» Չէքիւրլէր	»	11 53
4 10	» Տէօյէր	»	11 5
4 39	» Իհսանիյէ	»	10 20
5 3	» Համամ	»	9 53
5 14	» Կաչլըկէօյ համամ	»	9 44
6 1	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9 13
6 41	» Գէօյիւք Չօպանլար	»	8 20
7 36	» Չայ	»	7 33
8 21	» Իսհագլը	»	6 40
8 45	» Տօղանհիսար	»	6 15
9 16	» Աք շէհիր	»	5 53
9 48	» Աղարի քէօյ	»	5 13
10 30	» Գատըն խանը քէօյ	»	4 35
11 8	» Իլկըն	»	4 3
11 55	» Արըն-Խանը	»	3 9
12 50	» Գըզըլ-Էնէ	»	2 27
1 22	» Մէյտան	»	1 47
2 22	» Պուղտայ-Գայա	»	12 42
3 —	ժմ. Գօնիա	մկն.	12 —
երեկ.			առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԻՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	11 —
1 44	» Աք Պունար	»	10 18
2 24	» Ալփու Քէօյ	»	9 46
3 4	» Պէյլիք Ախուր	»	8 58
4 9	» Սարըքէօյ	»	8 1
4 58	» Պիչէր	»	7 4
5 35	» Սագարիա	»	6 27
6 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ	»	6 —
7 3	» Բօլաթլը	»	5 16
8 21	» Մալը Քէօյ	»	3 49
9 15	» Սինճան Քէօյ	»	2 47
10 —	ժմ. Էնկիւրիւ	մկն.	2 —
երեկ.			առաւ.

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 324 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 323 խառն Իրիկ. Ժ. Վ.
2 35	12 45	մկն. Ալայունտ ժմ.	2 —	12 5
2 55	1 5	ժմ. Քէօթահիա մկն.	1 40	11 45

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 Խառն Առաւ. Ժ. Վ.	Թ. 423 Խառն Իրիկն. Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Թ. 424 խառն Իրիկն Ժ. Վ.	Թ. 422 խառն Առաւ. Ժ. Վ.
5 17	6 47	մկն. Ատա-Բազար ժմ.	6 23	6 53
5 35	7 5	ժմ. Համիտիէ մկն.	6 5	7 35